

מהדורה מיוחדת במלאת שלושים לפטירתו של פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

ברדעת, קפדן וצנוע

■ דבר המערכת על פרופ' יוחנן ארזי

בגליון ברדעת, שהיה מונח על שולחנו וקרא, בהצביעו על צמד מילים 'קריאת נתונים' (צ"ל 'כריית נתונים'): "אני רוצה עלון ברמה גבוהה, שיכבד את כותביו ואת קוראיו. אסור שדבר כזה ייצא בשם המכללה".

כל מהדורת ברדעת שיצאה מאז, זכתה לקריאה מדוקדקת שלו. על המהדורות הראשונות עבר לפני הדפסתן, האחרונות נקראו כעיון, לאחר שיצאו לאור. כל מהדורה לוותה בהתייחסות מצדו, בין אם הערות ובין אם מחמאות או הפניית מכתבי הפירגון, שקיבל מקוראי העלון. מבין השורות בצבצו צניעותו ופנימיותו.

היה מחייך בביישנות בבקשו עותק נוסף, להראות לרעייתו עפרה; היה קובל על המינון הגבוה בהצגת תמונותיו בעלון, אך קיבל את "דין המערכת": בהעדר בעל תפקיד במכללה, שיארח את שלל המבקרים מהארץ ומחו"ל, מהאקדמיה, מהתעשייה, מהעירייה ומגופים ממשלתיים וחברתיים, פרופ' ארזי מילא תפקיד זה ותמונתו בחברתם, כמובן, לא נפקדה.

שלוש שנים ורבע כיהן פרופ' יוחנן ארזי כנשיא המכללה, אחרי כעשרים שנות פעילות בה. ברדעת הושק קודם שעלה לכס הנשיאותי. מספר מהדורות ראו אור, בטרם מונה לנשיא וגייס אותי לתפקיד מנהלת השיווק. משאלתו היתה להפוך את ברדעת לעלון מכללתי רלוונטי ותדיר, תוסס ומשמעותי, בעל תפוצה רחבה. הוא שאף לעלון, אשר ישמש כמה לטשייה המפוארת של המכללה, עשייה שעד אז נחבאה אל הכלים.

פרופ' ארזי לא בזבז זמן על גינונים, שיחה מקדימה, נאומי רקע והצהרות בפגישתנו הראשונה. את כל אלה סיכם בשלושה משפטים וביגש ישר לענין: המכללה איכותית ומוערכת במסדרונות האקדמיה, אך עד כה לא הצליחה לתפוס מקום בתודעה הציבורית וליצור מוניטין ברמה הארצית. הוא העיד על עצמו כמי שאינו מבין בשיווק וכי אין בכוונתו לעסוק בו, אך יש לו דיעה כרורה על המשקל שיש לייחס לתכנים מבית היוצר של המכללה, ביחס לפרסומות קנויה: הרבה יותר תוכן ופחות פרסומות וסיסמאות! לפתע נופף

נפטר בט"ו בטבת תשע"ב,
10 בינואר 2012

■ דבר המערכת - המשך

- יש לתת עדיפות למילה העברית על פני המונח הלועזי.
- יש להקפיד על ניסוח מדויק בכתבה, גם אם הכותב חיצוני למערכת. דיוק בניסוח טומן בחובו גם דיווח נאות.

צר לי שלא סיפרתי לו, באותה הזדמנות, על תוצאות הסקר, שהצביע על עלייה משמעותית בתודעה הציבורית. בשנתיים האחרונות הוכפל מספר המכירים את המכללה, ביחס ל-18 השנים שקדמו להן.

יצאנו מהפגישה המומים, נרגשים ודומעים. ההקפדה היתרה והכבוד שרחש למילה הכתובה, הצורך להראות את פניה היפות של בראודה עד הרגע האחרון, עד שנתערפלה הכרתו ונפרד מאתנו לעד, מהדהדים בי עד היום.

מהדורה זו מוקדשת לפרופ' יוחנן ארזי ז"ל ולפועלו, במלאת שלושים לפטירתו. דברי ההספד ורחשי הלב של מוקיריו יישזרו בין מאמרים וכתבות הקשורות בו.

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים.

שני אילני

המהדורה האחרונה, שיצאה לאור במועדי תשרי, שיקפה יותר מכל את יוחנן ארזי שמאחורי ברדעת. עד אז הקפיד לכתוב בעצמו את "דבר הנשיא". אינני יודעת מדוע חשתי צורך לקיים ראיון לקראת השנה החדשה, במקום להמתין ל"דבר הנשיא", אשר כושש להגיע. שיגרתי את אילון לראיון כתוב ומצולם ואת אשר יגורתי בא, שכן אחרי ראש השנה, מצבו הבריאותי לא איפשר עוד עיסוק בנושאים אלה והפקת המהדורה, בכל מחיר, קיבלה משנה דחיפות. כעבור מספר שבועות, זומנתי עם אילון לפגישה בביתו, בענין ברדעת. סברתי שמדובר בפגישה, שעבר זמנה ובטל קרבנה, אך פרופ' ארזי התעקש לקיימה. פגשנו אדם, שכאילו לא חרב עליו עולמו ברגע. ברוגע ובנחת עבר על כל פסקה בעלון. מלבד הערותיו ברמת כללי הפיסוק, התעכב על מספר נקודות, כמו ביקש להשאיר צוואה, ציוני דרך, שיהיו נר לרגליו כהיעדרו.

- יש לערוך מעט את דברי המרואיין על מנת שלא להציג בכתובים ניסוח לקוי, שכן המילה הכתובה משמעותית מזו הנאמרת, מעצם האפשרות לחשוב עליה מבעוד מועד.

עורכת ראשית: שני אילני

עורך וכתב: אילון פרת

הפקה וצילום: מקסין נועם, אילון פרת, שרית דנינו

עיצוב גרפי: צבי אורגד

■ כארז בלבנון דמותך ושדרתך

■ **מר צבי פלג, מנכ"ל אורט, יו"ר חבר הנאמנים של המכללה האקדמית להנדסה אורט בראודה**

מימין לשמאל: מר צבי פלג, פרופ' אהוד לנץ, פרופ' דוד שויחט, פרופ' יוחנן ארזי מעניק תעודת יקיר המכללה לפרופ' מוטי הייבלום

לעפרה, לימור, שיר, בני המשפחה והחברים, למשפחת המכללה האקדמית להנדסה אורט בראודה, הנהלה, מרצים וסטודנטים, למשפחת אורט ישראל הענפה.

פרופ' ארזי ז"ל - כארז בלבנון דמותך ושדרתך. איש אקדמיה, מחקר וניהול מהמעלה הראשונה, חרוץ ומוכוון מטרה, חכם ובעל ראייה מערכתית, בעל נשמה יתירה, מתמקדת בשליחות החינוכית, בעיצובו של דור המחר: דור העולם ההנדסי-טכנולוגי, המשולב בערכים ואהבת אדם.

לפני מספר שבועות ישבנו ושוחחנו. עסקת בבניית אסטרטגיה עתידית למכללה האקדמית להנדסה, כל-כולך היית נתון בסערה ומסע של תכנון המחר, מגמות, תארים איכותיים, מצטיינים, בניה וכספים. חבכת הכל, הסברת, ביארת, משכת, דחפת והכל למען המחר מתוך ראיית האתמול, ופתאום, ממש פתאום, נלקחת בסערה השמימה.

עדיין לא גיבשנו את ה"מה", ה"איך", ה"מתי"; אנו באמצע החשיבה ואתה נעלמת מבלי שתשוב.

תחסר לנו, יוחנן, במנהיגותך, ביכולותיך, בחזוןך

ממחר נצטרך מספר אנשים שימלאו את החלל העצום שהותרת. "קול ה' שובר ארזים וישבר ה' את ארזי הלבנון". תהא נשמתך צרורה בצרור החיים. יהי זכרך ברוך. ■

ובחריפות מחשבתך; תחסר לנו על מנת שנמשיך ביחד עם רבים מחבריך במכללה ומחוצה לה להוביל את העשייה הנפלאה של פיתוח והעצמת המכללה האקדמית להנדסה, האיכותית והגדולה בגליל; תחסר לנו, כי החל

■ הטביע את חותמו

■ **ד"ר תמר גדרין, ראש המחלקה להנדסת תעשייה וניהול**

פרופ' יוחנן ארזי, ד"ר תמר גדרין ופרופ' דוד שויחט מקבלים את פרס האיכות ע"ש יצחק רבין לשנת 2009

סחפה את העובדים איתו. מורשת דרכי עבודתו תלווה אותי ורבים במכללה גם בהמשך. יהי זכרו ברוך. ■

אך בעבודה קשה למען המטרות שהציב לעצמו, יחד עם זאת מלא גאווה וסיפוק כאשר מטרות אלו הושגו. חריצותו, שאיפתו להגשת המטרות

משמעותית, להוראה איכותית, להתוויית כיווני התפתחות חדשים, תרומה לקהילה ולסביבה, ולקירוב כל תושבי הגליל בני כל הדתות והלאומים, הטביע פרופ' יוחנן ארזי חותם משמעותי על האקדמיה, התעשייה והחברה בגליל ובמדינה. כבדת דרך ארוכה עברתי לצידו של יוחנן. ראיתי אותו משקיע את כולו

לעפרה, לימור, שיר וכל בני המשפחה,

הנהלת המחלקה להנדסת תעשייה וניהול, חברי הסגל, המרצים והסטודנטים מבכים את פטירתו בטרם עת של פרופ' יוחנן ארזי. קהילת הנדסת תעשייה איבדה היום את אחד מהמובילים בתחום בישראל.

יוחנן בחר, ממניעים ציוניים ולאומיים, לקשור את עתידו האקדמי במכללה האקדמית להנדסה אורט בראודה. יוחנן תרם תרומה מכרעת לפיתוחה ולעיצוב דמותה האקדמית של המכללה. בהנהגתו, החלה המחלקה להנדסת תעשייה וניהול לתפקד כגוף אקדמי מאורגן, תוכנית הלימודים הועשרה ושופרה, סטנדרטים גבוהים הוצבו ואוירה של מצוינות במחקר ובהוראה שוררת מאז במחלקה. בהמשך הטמיע יוחנן תפישה זו בכל שדרות המכללה בתפקידיו כסגן נשיא לעניינים אקדמיים וכנשיא המכללה. יוחנן שקד על פיתוח הקשר בין המכללה, התעשייה והקהילה בכרמיאל ובגליל. בחתירתו המתמדת לפעילות מחקרית

מהדורה מיוחדת במלאת שלושים לפטירתו של פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

■ נשיא בגובה העיניים

■ צביקה קרני, מנהל כספים ומשאבי אנוש

לי להאמין כי יהיה לי בעתיד, בוס כמוך. העבודה איתך היתה הנאה צרופה מתמשכת. גם כאשר היו בינו חילוקי דעות, ולא היו רבים כאלה, העניין נפתר בצורה נעימה ומסודרת. קבלת ההחלטות שלך היתה מהירה וללא "מריחות" זמן מיותרות. בתקופה הזו גם גיליתי מקרוב את היחס שלך כלפי העובדים שאותם ניהלת, יחס בגובה העיניים של העומד בראש הארגון, גם מול העובד האחרון מן השורה. טוב לבך,

נועם הליכותיך, צניעותך והאנושיות שלך בלטו לעין כל. אני גם זוכר בערגה את ימי הגיבוש של ההנהלה ושל עובדי הסגל המינהלי כאשר שנינו תמיד חלקנו חדר אחד במלון, מה שאיפשר לנו לנהל שיחות אינטימיות. אהבתי גם את הצעידות המשותפות שלנו בבקר שלמחרת, כאשר היו בינו ויכוחים לגבי שעת היציאה שתמיד נגמרו בפשרה על השעה 6:30. צעידות אלו תובלו תמיד בשיחות על הא ועל דא. יוחנן היקר, תחסר לי עד מאד בכל אשר אלך מעתה ואילך. תנוח על משכבך בשלום. ■ כבר מתגעגע.

בעיקר בנושא תיקצוב שעות ההוראה של מחלקות. העבודה איתך מול ראשי המחלקות היתה מרשימה והיותה עבורי דוגמא מעולה לאופן שבו יש לנהל את העניין. כהונתך כנשיא המכללה היא זו שקרבה בינו מאד מאד. מה אוכל לומר על אותן שלוש שנים? אלה היו השנים הנפלאות ביותר בחיי העבודה שלי. הקשר בינו, הן החברי והן בתחום העבודה, היה ממש מושלם. לא היה לי, וקשה

יוחנן היקר, קשה לי עד מאד לדבר עליך בלשון עבר. זה ממש בלתי נתפס בשבילי לחשוב, שלא אראה יותר את דמותך הגדולה והבוטחת מסתובבת במסדרונות המכללה. כבר כאשר הגעתי למכללה לפני כעשר שנים, כאשר שימשת כרמ"ח בהנדסת תעשייה וניהול, נוכחותך היתה, מבחינתי, מאד מאד בולטת ומרשימה. החוכמה שלך, הדעתנות הרבה שבאה לידי ביטוי בכל

נושא ועניין וטוב הלב שהקרנת בהתנהגותך, מאד הרשימו אותי והבליטו אותך כיחיד במינו. נהניתי מאד ואף נדבקתי ביוחס של אדיקותך והלהט שלך, בהובלת נושא האיכות במכללה כאשר יזמת ועמדת בראש הוועדה לניהול האיכות. מאוחר יותר, כאשר מונית לסגן הנשיא לעניינים אקדמיים, התהדקו יחסינו, מכיון שלמרות שמדובר בתפקיד שאמור לגעת כמעט רק בפן האקדמי של המכללה, אתה הרחבת אותו ונכנסת באופן פעיל גם לצדדים מינהליים,

■ אהב את הסטודנטים ודאג לרווחתם

■ שפר פסח, דיקן הסטודנטים

יצרנו את במת "כאן ועכשיו" ופעם בחודש אנחנו מעלים בה אירועי תרבות להנאת הסטודנטים והסביבה. רגישותו של יוחנן התבטאה גם בפעילות הוועדה לסיוע כלכלי מיוחד לסטודנטים נצרכים. יוחנן כמעט תמיד אישר את המלצותיי למתן הסיוע המבוקש ולא פעם, לאחר ששמע את סיפוריהם של סטודנטים שנזקקו לסיוע, הוא אף הורה לי להגדיל את התמיכה בהם. יוחנן עודד כל יוזמה והתקשרות עם קרנות סיוע חיצוניות, בפרט כאלה שעודדו מעורבות חברתית ותרומה לקהילה. הוא ראה במעורבות כזאת, של סטודנטים וחברי סגל מהמכללה, מנוף אדיר לפרסומה ולהגברת המוניטין שלה. יוחנן, אני מבטיחך שאשתדל להמשיך ולדבוק במורשתך בתחום התרבות, החברה, הקהילה והסיוע לסטודנטים, גם אחרי לכתך. ■

קהילתית בגליל. גם למכללה היו נציגים באותו כפר סטודנטים שהוקם שם יוחנן מאוד שמח על כך. לא אשכח איך לאחר ששתינו עם הסטודנטים תה על גבי מחצלות ויוחנן התרשם מתנאי המגורים שלהם, הוא אמר לי בדרכנו החוצה את הדברים הבאים: "חג הפסח מתקרב. אבקשך לקנות מתנות בשם המכללה לכל דירת סטודנט לכבוד החג", וכך אכן היה. מקרה אחר מלמד על החשיבות שיוחנן ייחס לתרבות. כשהחל את כהונתו כנשיא המכללה הוא קרא לי יום אחד ואמר: "שפר, חשוב שתהיה למכללה תזמורת ושמדי חודש נקיים אירוע תרבותי לסטודנטים ולסגל. אתה תדאג לקדם את זה ואני אדאג לתקציב...". ואכן, בעבודה קשה הוקם "אנסמבל" הסטודנטים במכללה והוא פעיל ומופיע ומשמח עד היום את הסטודנטים באירועים שונים. בנוסף,

את יוחנן זכיתי להכיר בשנת 1995, כשהצטרפתי למכללה. אנסה לתאר את דמותו, את האדם שהיה ואת תפיסתו החברתית והתרבותית בקטע מפרקי אבות: "שאל רבן יוחנן בן-זכאי את העילויים שבתלמידיו: איזוהי דרך טובה ידבק בה האדם?" אחד מהם אמר: "עין טובה", השני אמר: "חבר טוב", השלישי: "שכן טוב", הרביעי: "הרואה את הנולד", ורבי אליעזר בן ערך אמר: "לב טוב". אמר להם רבי יוחנן: "רואה אני את דבריו של ר' אלעזר מדבריהם, שבכלל דבריו - דבריהם". רצה לומר: מי שיש לו לב טוב, הוא חבר טוב ושכן טוב וחכם, שרואה את הנולד. וכזה היה יוחנן. בעל לב-טוב, "מענטש" ביידיש. אל תפיסתו החברתית נחשפתי לפני כשנתיים, כשביקרנו בפרויקט הציוני "איילים", שפעל בעכו העתיקה במטרה לשלב סטודנטים בפעילות

בשנים האחרונות
הוספנו משאבים
לפיתוח המחקר
והגדלנו תקציבים
שמאפשרים לנו לשלוח
את אנשי הסגל לנו
להשתלמויות שונות

פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

האמין בקשר שבין אקדמיה, מחקר ועבודה בתעשייה

■ אילון פרת מראיין את פרופ' דוד שויחט, סגן הנשיא לעניינים אקדמיים

“ההכרות שלי עם יוחנן החלה בשנים 1992-3, כשאני הייתי ראש המחלקה למתמטיקה והוא היה ראש המחלקה להנדסת תעשייה וניהול”, מספר פרופ' דוד שויחט, סגן נשיא המכללה לעניינים אקדמיים ומי שבימים אלה נדרש לטפל בעניינים שעד כה היו באחריותו של פרופ' ארזי ז"ל. “ההכרות שלנו התעמקה כשיוחנן התמנה לתפקיד סגן נשיא המכללה. היכרותנו

למוסדות הקיימים, להביא 'סדר יום' אחר, ברור וייחודי. הוא, יותר מכל מוסד אקדמי אחר, האמין וגם קידם בפועל את הקשר שבין הלימודים, המחקר והעבודה בתעשייה - אלה היו מבחינתו השילוש הקדוש.

היו לו אכזבות, נושאים שבהם חש שנכשל?

כשלונות של ממש לא, אבל קשיים כמובן שהיו. לפעמים הוא היה לוקח ללב את הקשיים קצת יותר מידי, אבל בסופו של דבר הוא היה נרגע ואומר שגם אם לא הצלחנו עכשיו, נמשיך הלאה ונצליח במשהו אחר.

במה הוא הטביע את חותמו?

בקידום חסר פשרות של החזון שלו, שמטרתו להפוך את המכללה למוסד אקדמי מוביל בתחומו. הוא האמין מאוד במחקר, נתן דגש ללימודי תואר שני ופתח תכניות לימודים חדשות - וכל זה נזקק לזכותו. לו היה נשאר איתנו היה ממשיך לפעול באותו כיוון כדי שכיום מן הימים ניתן יהיה לעשות במכללה תואר שלישי.

כיצד התנהלתם לאחר שהתגלתה מחלתו?

בטלפונים יום-יומיים וגם בפגישות בביתו. בשבועות הראשונים, למרות הקושי, יוחנן היה מאד ענייני והביע רצון להיות מעורב. בהמשך זה נעשה כבר יותר מסובך, מטבע הדברים.

האם אתם זוכרים את השיחה האחרונה שלכם?

כן. השיחה האחרונה היתה טלפונית, כחמישה שבועות לפני מותו. הוא התקשר אליי בבוקר, הייתי באמצע ישיבה. הוא אמר לי: 'דוד, מהיום אני לוקח חופש מחלה, כי אני ממשיך בטיפולים מאד קשים והרופאים דורשים ממני לא לטפל בענייני עבודה, ולכן אני מבקש ממך לקחת אחריות מלאה על כל הדברים, יחד עם זאת אני מאמין שאחזור לעבודה בעוד כמה חודשים' - גם כאן יוחנן העביר את המסר באופן ענייני.

כמובן שהשיחה הזאת העציבה אותי מאוד, אבל יחד עם זאת שמחתי לשמוע את המילים האחרונות שלו: 'אני מאמין שאחזור לעבודה בעוד כמה חודשים' - לצערי התקווה שלו ושל כולנו התבדתה. ■

שבהם רשם את הנקודות שביקש להעלות וכך עברה הנסיעה.

מה היה בו, לדעתך, שגרם לאנשים ללכת אחריו?

הוא היה מנהיג שידע לדרוש ולקבל ביצועים באיכות גבוהה, הוא לא פסל שום רעיון שהועלה בפניו ועמד על כך שההחלטות שאותן קיבלו יבוצעו ולא יתמססו. בנוסף, הוא ידע לעודד אנשים ולטפח אותם.

אם אתה צריך להגדיר את שיטת הניהול שלו - באילו מילים היית בוחר?

חריצות, קפדנות וקולגיאיות. ליוחנן היה מוסר עבודה מאוד גבוה. לא פעם הוא קבע להנהלת המכללה ישיבות בשעה 20:00 בערב, בגמר יום העבודה הרגיל. לא פעם יוחנן היה אחרון העובדים שיציא משערי המכללה. כאמור, הוא גם מאוד האמין בקולגיאיות, בעבודה בצוותים, לכן הגה ועדות שונות שיוכלו להתמקד בפתרון בעיות. הוא עצמו עמד בראשות ועדת האיכות, שבזכותה המכללה זכתה בשנת 2009 בפרס הלאומי לאיכות ולמצוינות במגזר הציבורי. אגב, גם עצם ההשתתפות בתחרות על הפרס זה משהו שאפיין אותו: יוחנן לא חשש להיכנס לתחרויות, הוא אהב את האתגר והמציאות הוכיחה שהוא גם עמד בו בכבוד.

הטריד אותו מעמדה של המכללה ביחס למכללות אחרות להנדסה, או להבדיל הסכנין?

מעניין שדווקא בעניין הזה יוחנן לא עסק בהשוואות להיפך, הוא ניסה ליצור אלטרנטיבה

הגיעה לשיאה בשנים האחרונות, עת שימש יוחנן כנשיא המכללה ואני כסגנו, תקופה שבה עבודתנו השתלבה זו בזו באופן מאוד הדוק.

ספר על עבודתכם המשותפת, על דפוס הניהול של יוחנן ז"ל

ראשית אומר שלא היה יום שחלף בלי שדיברנו בינינו על עניינים שונים. אם לא היינו מספיקים להיפגש במשך היום, היינו נפגשים בסופו. דיברנו גם על ענייני עבודה וגם על עניינים עתידיים, בהם חלומות ורעיונות מרחיקי לכת.

התוכל לתת לנו דוגמאות?

יוחנן רצה לקדם הכל. הוא רצה ללכת לכל הכיוונים. לא תמיד הסכמתי איתו, כי אני חשבתי שכדאי שנתרכז בתחומים פרקטיים, אבל גישתו היתה שונה. הוא האמין שכדאי לנסות את הכל ובמקום שבו נראה הצלחה - בו נתרכז. הוא היה איש עם יכולת עבודה בלתי רגילה: יכול היה לשבת שעות רבות ברציפות, ללמוד, לקרוא, לכתוב, לא היה מסמך אחד שעבר תחת עיניו והוא לא קרא ואם היה צורך, ובדרך כלל היה, יוחנן גם היה מתקן, מסגן ומעיר את הערותיו גם ברמת התוכן.

האם היו לו דרישות גבוהות?

בהחלט. אתן לך דוגמא: בכל יום ראשון בבוקר, כשפתחתי את תיבת המייל שלי, הוצפתי בהודעות מפורטות שיוחנן כתב לי בשבת. הוא שאל שאלות, נתן הוראות, ביקש לעקוב וכו'. גם בנסיעות שלנו לאירועים ופגישות שקשורות לענייני המכללה קידמנו עניינים ברכב. כל אחד מאיתנו הוציא את הפתקים שהכין מראש,

היה קשה שלא להסכים אתו

■ פרופ' נחום פינגר, סגן יו"ר המועצה להשכלה גבוהה

כאשר נשאלתי לאחרונה האם אני מכיר את יוחנן ארזי השבתי: ועוד איך! בשבילי הוא עמית בריבוע! והייתי ממשיך ומסביר שבנוסף להיותנו מהנדסי תעשייה וניהול, שנינו בחרנו לתרום גם בניהול אקדמי של מוסדותינו. דרכינו הצטלבו בשנים האחרונות, עת יוחנן נבחר לנשיא "המכללה האקדמית להנדסה אורט בראודה" ואנוכי, במסגרת תפקידי במועצה להשכלה גבוהה ובוועדת המשנה להערכת איכות.

לא פעם פגישות עם נשיאי ומנהלי המוסדות להשכלה גבוהה הינן טעונות בטענות, אלא שעם יוחנן היה קשה שלא להסכים. אפילו

במקרים בהם לא ניתן היה לקבל את בקשת המוסד, אי אפשר היה להתעלם ממהות הבקשה, ובמיוחד מאופן הצגתה על ידי יוחנן.

סגל המועצה להשכלה גבוהה ראה ביוחנן יזם ושותף פעיל ביותר בקידום ההנגשה להשכלה הגבוהה בכלל ובגליל כפרט. הערכנו אותו כאיש שלא רק נאה דורש, כי אם גם נאה מקיים. מהיכרותנו בשנים אלה אני יכול להעיד על יסודיות ויצירתיות חשיבתו; על יכולתו הייחודית להבהיר בפשטות עניינית את טיעונו, ובמיוחד על יכולתו המופלאה לעשות הכל בנועם הליכות! הליכותו בטרם עת הינה אבדה גדולה לכולנו.

העובדה שהמל"ג אישרה לנו תכניות לימוד לתואר שני מעידה, יותר מכל, על כך שהמסד האקדמי מתייחס אלינו כאל מוסד רציני ומשמעותי

פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

להנדסת תעשייה וניהול, לאורט בראודה, למערכת ההשכלה הגבוהה ולנו, עמיתיו וידידיו הרבים.

יהי זכרו ברוך. ■

מי שתרום לקידום המכללה היה פרטנר שלו

■ שמעון הקר, ראש מנהלת ארגון וכספים

כמה דברים עיקריים אפיינו את יוחנן כנשיא המכללה. הראשון שבהם בא לידי ביטוי באהבה גדולה מאוד שהייתה לו אליה, בהזדהות מוחלטת עם צרכיה ובמסירות ללא גבולות. דבר נוסף התבטא ביכולת הניהוליות שלו. יוחנן לקח את תפיסת העולם הניהולית שלו והביא אותה למקומות טובים ונכונים והוא השכיל לעשות זאת תוך מתן דגש למשאב האנושי, שהוא המשאב הגדול והעיקרי של המכללה. יוחנן הצליח להנהיג את המכללה לא מכוח הסמכות, אלא מכוח הרעיון והחזון ששאף להגשים. הוא רצה, ולדעתי גם הצליח, לרתום אליו את האנשים בשיתוף פעולה שבהסכמה.

יוחנן ניגש לבעיות הארגוניות והמנהלתיות כאשר המשאב האנושי - האנשים - נמצא במרכז. כל מי שהיה שותף ליצירתיות במכללה ולהובלתה היה פרטנר שלו, מאחרון האנשים ועד ההנהלה הבכירה. באופן הזה הוא חשף את עצמו למגוון רב של דעות, תובנות ורצונות, שמטרתן אחת: לשרת את המערכת ואת האנשים שעובדים בה. הוא הבין את הצורך למצוא את הנתבי שייגבש את כולם ויוביל אותם לקראת מטרה משותפת, מתוך הבנה ושכנוע בנכונות הדרך. כדי לעשות זאת צריך המון סובלנות ואורך רוח כלפי אנשים, המון זמן, הקדשה ותשומת

לב, כי להוריד פקודות זה קל, אבל להפעיל אנשים ולגרום להם לרצות לשתף איתך פעולה זה הרבה יותר קשה - את זה יוחנן ידע לעשות היטב וזה היה סודו.

אני רוצה לציין גם שלאורך כל דרכו כנשיא המכללה, יוחנן הלך על חבל דק מאוד.

מצד אחד, רצה בכל מאודו להשיג עצמאות אקדמית ופיתוח פיזי

ומחקרי למכללה, ומצד שני נדרש לעשות זאת תוך שיתוף פעולה מלא עם הרגולטורים, קרי: המועצה להשכלה גבוהה והות"ת ועם אורט ישראל. הקונפליקטים בסטואציה מסוג זה הם רבים וצריך הרבה שכל וחקמת חיים בכדי לתמרן ביניהם, כאשר לנגד עיניו עמדו טובת המכללה והפיתוח האקדמי שלה.

לצערי, החזון שבו יוחנן האמין, שלפיו בסופו של תהליך אסטרטגי

המכללה תהפוך למוסד אקדמי מוביל בישראל, כדוגמת האוניברסיטאות, עדיין לא מומש, הוא נבלם באיבו. אנחנו מקווים שהנשיא הבא יידע למנף את התהליכים, שיוחנן התחיל עד שהמכללה, שיוחנן כה האמין בעתידה ועמל כה רבות למען קידומה וטיפוחה, תהפוך למוסד אוניברסיטאי מוביל. כשזה יקרה חזונו של יוחנן ז"ל יוגשם. ■

הכסא הריק

■ אילון פרט

מימין לשמאל: מיכל אזרזר, קלייר שיבי, פרופ' יוחנן ארזי ז"ל ומקסין נועם

"כמעט חודש חלף מאז שיוחנן הלך מאיתנו ואנחנו עדיין לא מעזות להתקרב לחדר שלו", מספרת קלייר שיבי, מנהלת הלשכה של פרופ' ארזי ודמעות בעיניה. "דלת הלשכה סגורה והכל בתוכה נותר כשהיה ביום שעזב. אפילו לארונות המעילים שליד הדלת קשה לנו להתקרב - לא רוצות לראות את כל הדברים הקטנים שהיו כל כך שלו, את השולחן, הספרים, התמונות, את הכיסא הריק והמיותם".

לפני 25 שנים היא הכירה אותו, בשלוש השנים האחרונות עבדה בצמוד אליו, למדה להכירו מקרוב, כמעט כל מחווה, כל מנהג, כל ניואנס. "לפעמים", נזכרת קלייר, "הצטרפתי, לבקשתו, לשיבות עם מכובדים, חלקם מחוץ לארץ, ובסבב ההכרות תמיד הייתי נבוכה. בגישות המדהימה שלו, הוא נהג לפטור אותי מהצורך להציג את עצמי ודיבר במקומי בחצי חיוך: 'תכירו, זאת המנהלת של המכללה, קלייר. יוחנן ידע לפרגן ולתת כבוד לכל אדם כאשר הוא אדם מיוחד במינו'".

"לא אשכח איך עם כניסתו לתפקיד נשיא המכללה הוא פעל כדי שיהיה לנו נוח לעבוד", נזכרת מיכל אזרזר, מזכירת הלשכה. "השולחן שלי פנה לקיר והוא הציע לסובב אותו כדי שארגיש יותר שייכות. הוא אפילו הזמין מעצבת פנים ושיתף אותנו בעיצוב הלשכה, כדי שיהיה לנו נעים לעבוד בה. רק דבר אחד ביקש: שהלשכה לא תגקר עיניים, שהעיצוב יהיה מאופק. כזה הוא היה: קשוב, הגון, ענין, בעל טוהר מידות נדיר".

בשיחה נוכחת גם מקסין נועם, מנהלת קשרי החוץ של המכללה, שמהנהנת בהסכמה לשמע התיאורים. "מה שאותי מאוד הרשים ביוחנן זה הפתיחות שלו", מספרת מקסין. "למרות מעמדו, הוא תמיד התייעץ עם אחרים. לא פעם הוא ביקש את עצתי. זכור לי, למשל שתמיד היה נכון להצטלם באירועים שונים, אבל הבין ממני שזה חשוב למכללה והתמודד עם המבוכה הטבעית שלו. הוא גם מעולם לא שכח, בסוף כל פגישת עבודה, לומר לי: 'תודה'. בכלל, הוא היה אדם אמיתי מאוד. כששאל לשלומי הרגשתי שהוא התכוון לזה ובאמת רצה לדעת. לא אגזים אם אומר שהוא השפיע על חיי ועל האישיות שלי. היתה זאת זכות גדולה לעבוד איתו".

"זה נכון", מאשרת קלייר. "אלא שבדרך כלל הוא זה שלימד אותנו. למשל, את השימוש במחשב ובתוכנות הפנימיות של המכללה, הוא היה מעולה בזה. הוא היה יוצא אלינו

מחדרו, מתיישב ליד המחשב ומדריך אותנו כמו בשיעור פרטי".

"ותמיד עם הרבה כבוד, ללא התנשאות", מבקשת מיכל להוסיף עוד פרט. "לא פעם אכלנו צהריים, כאן על השולחן של קלייר, ביחד איתו. הייתה לנו אליו יראת כבוד, אבל הוא הצליח ליצור מערכת יחסים נחמדה וללא 'דיסטאנס'".

"דווקא בגלל העובדה שעבדנו תחתיו הוא הקפיד שלא להעניק לנו שום פריבילגיות ועל כך הערכתו אותו", מוסיפה מיכל ומתקשה לעצור את הדמעות. "יחד עם זאת, חשוב היה לו שנרגיש טוב בעבודה, ובמקרה שלי הוא התעקש, בכל שיחת משב שאלך ללימודים. למרות טענותי על הקושי, הלחצים ומטלות המשפחה והילדים, הוא נשאר בשלו. בסוף התרציתי והיום אני לומדת בזכותו. בכלל, הוא ידע לפרגן לנו בדרכים שונות, אבל מבחינתי הפרגון הכי גדול היה בהתנהגותו כלפינו. הוא האציל עלינו סמכויות וסמך עלינו שנבצע את

העבודה כמו שצריך". קלייר, מיכל ומקסין יושבות עוד שעה ארוכה ונזכרות בפרופ' ארזי. תחושת היתמות שלהן שבה ועולה כל כמה דקות מחדש. לי, היושב מן הצד, הן נראות כמשפחה גרעינית בתוך המשפחה המורחבת של אורט בראודה - ביתו השני פרופ' ארזי. עבורו הוא היה הרבה מעבר ל"מנהל" - לפעמים היה רק "יוחנן", לפעמים חבר ולפעמים יועץ טוב, שעכשיו צריך להסתדר בלעדיו ולא בדיוק ברור איך. מתוך עננת מותו הפתאומי בוקעת כאור ההערכה והאהבה הגדולה שרחשו לו. כל אחת עם פיסות הזיכרון שתיקח עימה להמשך חייה. דברים קטנים. תודה על הקפה בבוקר. דייקנות שיחות עדכון. חריצות. מוסר. הקפדה. הומור עדין. מבוכה מול מצלמה. וגם מסרון אחד אחרון שנשלח אליו ב-5 בינואר 2012. "איחלנו לו שיעבור את הטיפול בהצלחה כי אנחנו מחכות לו במשרד", משפילה קלייר את מבטה. "אבל על המסרון הזה הוא כבר לא הגיב." ■

מהדורה מיוחדת במלאת שלושים לפטירתו של פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

לכתך מאתנו - כאגרוף בבטן

■ ירדן מיכאוביץ', יו"ר אגודת הידידים והבוגרים של המכללה

שוב התראה על תיבת דואר, החורגת מגודלה. אני סורקת את התיבה, על מנת לנקות מיילים ונתקלת במייל ממך. ברגעים אלו התודעה מתפרצת - אתה כבר לא עמנו. האגרוף בבטן כועט בכל פעם מחדש. אני רוצה להעלות על הדף את כל הרגעים שמתמצתים את דמותך בעיניי- איזה אדם היית. רגעים רבים רצים לי בראש ובכל זאת אציין רגע אחד הכי משמעותי. היית מגדירה אותו אפילו גורלי - בסוף שנה ג' ללימודי.

שנת 2004, סוף שנה ג' והלידה של בני הבכור צפויה באמצע שנה ד'. סיום התואר נראה לי אז רחוק. באותם שנים היית ראש המחלקה להנדסת תעשייה וניהול. אתה פוגש אותי בתקופת המבחנים, הבטן ההריונית שלי התחילה לבצבץ, אתה שואל לשלומי ומבקש להיפגש עימי.

אנחנו קובעים פגישה. אני נזכרת בתחילת הפגישה, איך - כמו אבא מגונן - פלטת אנחה ומלמלת שזה המצב ושצריך לבדוק איך מתקדמים מכאן. "טוב", אמרת, "ברור לי שתצליחי. אנחנו רק צריכים לסדר לך את המערכת כדי שתוכלי לסיים". השקעת מזמנך היקר ופרסת לי את הקורסים, באופן שיאפשר לי לסיים את התואר. הדגשת כמה אתה מאמין בי, שאתה משוכנע שאצליח והוכחת שאלו לא היו רק מילים.

כמובן, חוקי מרפי פעלו ובמקום ללדת בין הסמסטרים, ילדתי דווקא בתחילת סמסטר ב'. בשיעור הראשון באחד מהקורסים, מקריאים שמות הסטודנטים מספרים למרצה שילדתי והיא מוחקת את שמי, כי לא ציפתה שאתייצב ללימודים שבוע אחרי הלידה. כלילות הייתי מכינה עבודות הרי לא יכולתי לאכזב אותך! האכפתיות שלך גרמה לי ללמוד במרץ. נראה שמרוב שהתאמצתי סיימתי לפני כולם. כעבור שנים, כשמונית לנשיא המכללה, קיבלתי ממך מייל מפתיע. ביקשת שאקבל על עצמי את האחריות לארגון הבוגרים. היה ברור לי שאם אתה מבקש, אין סיכוי שאסרב. מאז יחסינו התהדקו. היית לי יד מכוונת ואוזן קשבת. פינית לי זמן מהל"ז העמוס שלך בכל פעם שרק נזקקתי לך.

אגודת הסטודנטים נפרדת

אגודת הסטודנטים של המכללה קיבלה כלב כבד את הבשורה על פטירתו בטרם עת של נשיאה, פרופ' יוחנן ארזי ז"ל. עבור הסטודנטים, היה פרופ' ארזי הרבה מעבר לנשיא המכללה ולאישיות אקדמית מהמעלה הראשונה. פרופ' ארזי ייחס חשיבות רבה לרווחת הסטודנטים ולביסוס עתידם. במהלך שנת הלימודים הוא תמך וסייע לאגודה ולסטודנטים, בין אם בארגון ימי סטודנט מוצלחים ובין אם במפגשים

לא פורמליים במטרה לשמוע את דעת הסטודנטים על המתרחש בקמפוס. בתקופת כהונתו כנשיא מכללה הורחבו בה תכניות הלימודים לתארים מתקדמים ומספר הסטודנטים במכללה גדל בהתמדה. כמו כן, פרופ' ארזי ראה בטיפוח הסגל האקדמי והמנהלי יעד חשוב ודאג לשלב צעירים מוכשרים בצוות עובדי המכללה. כאחד ממייסדי המכללה, פעל פרופ' ארזי להגדלת נגישות הצעירים להשכלה גבוהה

בשנים האחרונות המכללה עשתה קפיצת מדרגה בכמה תחומים. היום, יותר מתמיד, נחשבת המכללה למוסד אקדמי איכותי ובוגריה משתלבים בקלות ובהצלחה בתעשייה הישראלית ומקדמים אותה, ואני מאוד גאה על כך

פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

אני מתקשרת לבוגרים לעדכן אותם בבשורות המרות. אחד מהם ציין, כמו רבים נוספים, שלא היית עוד סתם מרצה ושכולם הרגישו כמה הם היו חשובים לך. בדרך חזרה מההלוויה, חזר אליי בוגר שחיפשתי, כיום סגן אלוף בצבא. סיפרתי לו והשוק היה גדול מאוד. הוא סיפר לי שרק בזכותך הוא הפך למהנדס, כי היית היחיד שנתן

לו הזדמנות. נסכת בנו תחושת האכפתיות והקרבה. כזה אתה. כזה היית: אחד שאכפת לו, שמקשיב באמת, שנותן הזדמנויות, שמאמין באנשים ובפוטנציאל שלהם. כמה בני-מזל אנחנו על-כך שהכרנו אותך. כמה גדול ההפסד של כולנו כשאדם נדיר כמוך, בעל דרך ואמונה, הקשבה, אכפתיות ומסירות - כבר איננו. יוחנן, זכרך תמיד יהיה ברוך, אהוב ומלא געגועים והערכה. תודה שהיית חלק מחיינו. לעולם לא נשכח את מקומך המכונן בהם. ■

יהי זכרו ברוך. ■

בתחומי ההנדסה והמדעים ובכך לסייע לימוש המטרה לשמה הוקמה המכללה - פיתוח הגליל. פועלו למען המכללה והפיתוח למוסד אקדמי ומחקרי מוביל נטעו בנו, הסטודנטים, גאווה גדולה על שבחרנו לרכוש כאן את השכלתנו האקדמית. דמותו איננה, חסרוננו מורגש, אך מורשתו תהיה תמיד נר לרגליו.

■ המחקר האקדמי של פרופ' יוחנן ארזי

■ ד"ר שוקי דרור, ד"ר חוסיין נסראלדין, המחלקה להנדסת תעשייה וניהול

של סביבת העבודה, מודלים של קבלת החלטות ועוד. התפתחות הטכנולוגיה של אבי טיפוס מהירים ומציאות מדומה מאפשרים ליצור מודל של גוף האדם וסביבת עבודתו באופן די קרוב למציאות ולהקל במידה רבה על עבודת התיכון. יוחנן תיאר במחקר את היתרונות הרבים של שימוש במערכות אלו ואת המרכיבים הנדרשים למערכות אלו. כמו כן, יוחנן הדגים שני יישומים ראשוניים שנערכו במעבדה. מחקר של יוחנן בתחום זה מהווה מעין תכנית אב למחקר בתחום.

מדית חדשנות טכנולוגית: בשנים האחרונות תחום המחקר של יוחנן חג סביב הנושא "חדשנות טכנולוגית" שמתאר תהליך של רכישת יכולות חדשות בארגון או שיפורם. בין אם מדובר בארגון יצרני או שירותי, תהליך של רכישת יכולות חדשות מהווה מרכיב משמעותי בבניית אסטרטגיה עסקית מוצלחת שמאפשרת מתן מענה טוב יותר לדרישות המשתנות של הלקוחות והשגת יתרון תחרותי בשוק הגלובלי. המחקר נמשך מספר שנים ובמהלכו שולבו סטודנטים הלומדים בשנה ד' במחלקה להנדסת תעשייה וניהול. צוות המחקר בראשותו של יוחנן השתמש בשיטות כמותיות לצורך בניית מודל תלת-שלבי שמאפשר מדידה של עוצמה ועילות של תהליך החדשנות הטכנולוגית. העוצמה מבטאת את מידת החדשנות המושגת ונמדדה באמצעות אגריגציה של גורמי התפוקה לאינדקס יחיד על ידי תכנות לינארי. עילות שהינה יחס של סך התפוקות לסך התשומות. במחקר זה נעשה שימוש בשיטת ה-DEA (Data Envelopment Analysis) בצורה אינדיבידואלית לכל ארגון. מדדים אלו מאפשרים לנהל את החדשנות הטכנולוגית בצורה אפקטיבית ופרודוקטיבית. המודל מבוסס על 46 תשומות שמשפיעות על תהליך החדשנות הטכנולוגית ו-16 תפוקות שמשפיעות עליו. שיטת ה-AHP Analytic Hierarchy Process (שימשה לקביעת המשקלים של גורמי החדשנות השונים. המודל יושם ב-52 ארגונים תעשייתיים וארגוני שירות במסגרת של מחקר אמפירי. המודל מאפשר להשוות בין ארגונים מסקטורים שונים, לזהות חוזקות וחולשות ולכוון המלצות לשיפור החדשנות הטכנולוגית. במסגרת המחקר אף נערך יום עיון למנהלי הארגונים שהשתתפו במחקר בו הוצגו בפניהם האפשרויות הישומיות הגלומות במחקר ככלי להתייעלות בתחום החדשנות, שכן ארגונים מצליחים רבים לא בהכרח חדשניים.

יוחנן כתב מספר חוות דעת על הצעות לספרים וקורסים של האוניברסיטה הפתוחה: תורת חקר העבודה, הנדסת חקר עבודה ושכר עידוד, חקר עבודה: הנדסת שיטות, מדידת עבודה והערכת ביצועים, מערכות ייצור משולבות מחשב, רובוטיקה וטכנולוגית הקבוצות ותכנון תהליכים באמצעות מחשב. ■

מספר המכונות הנדרשות. במחקר נוסחה בעיית יצירת התאים על פי גישה זו כמודל של תכנות מתמטי והודגם יתרון הגישה על בסיס פתרונות אופטימליים שהושגו בעזרת ספרור חכם של מרחב הפתרונות.

בקרת הייצור של תאי ייצור גמישים בסביבה אקראית: תאי ייצור גמישים הם מטבעם עתירי הון וכדי להצדיקם כלכלית יש חשיבות עצומה להפעלתם היעילה. האתגר בניהול תאי ייצור גמישים הוא תכנון מערכת בקרת הייצור שתפקידה לנהל את זרימת החומרים בין ואל תוך התאים. יוחנן, במחקרו בתחום זה, פיתח מערכת בקרת ייצור בשתי רמות החלטת: אחת המטפלת בהזנת החלקים לתאים והשנייה המטפלת בזרימת המוצרים בתוך התא. המערכת פותחה הן לגבי תא בודד והן לגבי מערך מרחב תאים. מערכות בקרת הייצור שפותחו כוללות מספר פרמטרים אותם יש לקבוע מיד פעם בהתאם לתנאי המערכת. בחלק מהמחקרים נעשה מאמץ להקנות למערכות הייצור יכולות התאמה עצמית של הפרמטרים לתנאים המשתנים, אפילו באופן קיצוני, על ידי שימוש במנגנון הסתברותי של למידה של מכונה, עצי החלטה ורשתות עצביות. במחקר נוסף בתחום זה יוחנן התמודד עם הבעיה בצורה אלטרנטיבית המבוססת על סוכנים עצמאיים.

תיכון מערכי עבודה: מטרת המחקר בתחום זה היה לפתח ידע ומתודולוגיות שיביאו לשיפור תכנון מערכי עבודה אנושיים. פעילות המחקרית של יוחנן בתחום זה מבוססת על ניסויים אמפיריים במעבדה. המחקר מבוסס על ידע חדשני מתחומי הנדסת שיטות והנדסת אנוש ומתחלק לשני נושאים עקריים: למידה במהלך ביצוע ותיכון תחנות עבודה תוך שימוש בטכנולוגיה ליצירת אבי טיפוס מהירים ומציאות מדומה.

למידה במהלך ביצוע: המחקר בלמידה במהלך ביצוע עוסק בלימוד מאפייני תהליך הלמידה, כגון: קצב הלמידה, הפרמטרים המשפיעים על הלמידה, עצמת השכחה כתוצאה מהפסקה בתהליך ועוד. לידע זה חשיבות מעשית גדולה מאוד בעיקר לתכנון העבודה ולתכנון מערכי הדרכה. עיקר המחקר בעבר בתחום זה עסק במטלות תעשייתיות פשוטות בעלות אופי מוטורי. בניגוד לכך, המחקר של יוחנן עסק במטלות המתאימות לעולם התעשייתי המודרני המאופיינות במרכיב מחשבתי משמעותי. המחקרים של יוחנן בתחום מבוססים על ניסויים במעבדה והתאמת מודלים מתמטיים לממצאים.

תיכון תחנות עבודה תוך שימוש בטכנולוגיה של אבי טיפוס מהירים ומציאות מדומה: כיום, נחוצות מערכות ממוחשבות לתכנון מערכי עבודה. מערכות אלו צריכות לשלב מודלים ממוחשבים של גוף האדם, מודלים של מרכיבים ברצפת הייצור (מכונות, רובוטים, מסועים וכו'), בסיסי ידע מתחומי הנדסת אנוש, בטיחות, הנדסת תעשייה ומודלים חישוביים שונים כגון מודלים של הקינמטיקה והדינמיקה של גוף האדם, הפיסיקה

ביום פטירתו של יוחנן כתבו עליו עמיתיו, בין היתר "היה חבר קרוב", "אבידה בלתי חוזרת", "זכינו להכיר ולחקור", "איש מקצוע מהדרגה הראשונה", "חבר אמת בעל אישיות כובשת", "דוגמה להתנהלות מקצועית ואישית", "אהבנו את יוחנן כמורה, כעמית וכאדם", "חבר קרוב שאותו אנושיותו תמיד הערצתי", "איש עקרונות במלוא מובן המילה", "איש מעשה", "בעל ישר וישרה אישית ומקצועית נדירים לצד מקצועיות ועילות בה ביצע את תפקידיו השונים", "זכור יותר מכל אופיו המיוחד - אנושי, קשוב, חם, שקול, מאיר פנים", "חבל על חיים שנגדו ועל מפעל חיים שנעצר", "חבר אישי יקר לרבים מאתנו, מחנך וחוקר ייחודי ורב עשייה", "אדם מופלא, על פי כל קנה מידה, מדינת ישראל כולה הפכה היום לענייה יותר, שכן אוצרה הטבעי הגדול ביותר הוא אנשים כיוחנן".

בכתבה זו בחרנו להדגיש פן חשוב אחר בעשייה של יוחנן - תרומתו למדע והישגיו המחקריים אשר הביאוהו להיות נשיא, חבר סגל וחוקר מהשורה הראשונה. ליוחנן תרומה משמעותית לקהילה המדעית בתחום הנדסת תעשייה וניהול: יוחנן היה חבר בעודות עורכים של כתבי עת מדעיים מובילים; היה חבר בוועדות מדעיות של כינוסים; הנחה סטודנטים לתארים מתקדמים; סקר הצעות מחקר של עמיתים וסטודנטים לתארים מתקדמים וסקר עשרות מאמרים של כתבי עת מדעיים. אבל מעל לכל, יוחנן היה חוקר של תחום הנדסת תעשייה: הוא כתב למעלה מעשרים מאמרים וספרים המצוטטים על ידי עמיתיו במאות פרסומים והוצאות לאור. יוחנן עסק בשלושה תחומי מחקר עקריים: תיכון והפעלה של מערכות ייצור מתקדמות, תיכון מערכי עבודה ומדידת חדשנות טכנולוגית. להלן תיאור קצר ותרומתו של יוחנן לתחומי מחקר אלה.

תיכון והפעלה של מערכות ייצור מתקדמות: יוחנן עסק בפיתוח אלגוריתמים הן לתיכון והן להפעלה של מערכות ייצור, כדוגמת תאי ייצור וקוי ייצור גמישים. תחום זה כולל את נושאי המחקר הבאים:

תיכון קוי ייצור גמישים: אלה קוי ייצור המורכבים ממכונות גמישות. בניגוד למחקר הענף הקיים בקוי ייצור והרכבה מסורתיים, בתחום זה קיים מחקר מועט, למרות שכוחות הרבה בתעשייה המודרנית הבעיות המחקריות בהן יוחנן עסק מתייחסות לתיכון קוי ייצור שבהם המכונות אינן אמנות לחלוטין. מספר מחקרים של יוחנן התמקדו בחקר קוי ייצור של מוצר יחיד (או שני מוצרים) כאשר בחלק מהמקרים הייתה הנחה שקיים מאגר בעל קיבולת סופית ואו אינסופית, היבט שמשפיע על אופי הבעיה ושיטת הפתרון.

תיכון מערך תאי ייצור בתנאים של תנודות בביקוש: הטענה במחקר זה הייתה, שבתנאים של תנודות בביקוש יש להתחשב, בעת קביעת התאים ומשפחות החלקים, בקשרי הגומלין שבין הביקוש למוצרים השונים, המבוססים בקורלציות ובכך להקטין את

■ רשימה ביבליוגרפית

בהכנת הכתבה, בפרק חדשות טכנולוגיות, נעזרנו בסטודנטים שיוחנן הנחה במהלך הקריירה המחקרית שלו

D.Sc. 1991, "Scheduling Regimes in a Flexible Manufacturing Cell within a Hierarchical Control System".
M.Sc. 1983, "Productivity Measurement in the Plant Level in the Electric Cables Industry"

מאמרים בכתבי עת מקצועיים

1. M. Eklın, Y. Arzi and A. Shtub, A Comparative Study of Rough-Cut Cost Estimation in a Finite-Capacity Stochastic Environment, *International Journal of Revenue Management (IJRM)*, 3, 1, 1-36, 2009.
2. M. Eklın, Y. Arzi and A. Shtub, Model for Cost Estimation in a Finite-Capacity Stochastic Environment based on Shop Floor Optimization Combined with Simulation, *European Journal of Operational Research (EJOR)*, 194, 1, 294-306, 2009.
3. M. Eklın, Y. Arzi and A. Shtub, Rough-Cut Cost Estimation in a Capacitated Environment, *International Journal of Information Systems and Supply Chain Management (IJSSCM)*, 1, 2, 19-39, 2008.
4. Y. Arzi, J. Bukchin, and M. Masin, An Efficiency Frontier Approach for the Design of Cellular Manufacturing Systems in a Lumpy Demand Environment, *European Journal of Operations Research (EJOR)*, 134, 346-364, 2001.
5. Y. Arzi and L. Iaroslavitz, Operating an FMC by a Decision Tree Based Adaptive Production Control System, *The International Journal of Production Research (IJPR)*, 38, 3, 675-697, 2000.
6. Y. Arzi and A. Herbon, Machine Learning Based Adaptive Production Control for a Multi-Cell Flexible Manufacturing System operating in a Random Environment, *International Journal of Production Research (IJPR)*, 38, 1, 161-185, 2000.
7. Sless, Y. Arzi and D. Sipper, Object Based Information Modeling for CIM Systems, *International Journal of Management Systems (IJAMS)*, 1, 3, 138-149, 1999.
8. Arzi Y. and L. Iaroslavitz, Neural

- Network based adaptive production control system for an FMC under random environment, *IIE Transactions*, 31, 217-230, 1999.
9. Arzi Y. and D. Raviv, Dispatching in a Workstation Belonging to a Re-Entrant Production Line Under Sequence-Dependent Set-Up Time, *Production Planning and Control*, 9, 7, 690-699, 1998.
 10. Kalir A. and Y. Arzi, Optimal Design of Flexible Production Lines with Unreliable Machines and Infinite Buffers, *IIE Transactions*, 30, 4, 391-399, 1998.
 11. Arzi Y., *Methods Engineering: Using Rapid Prototype and Virtual Reality Techniques*, Human Factors and Ergonomics in Manufacturing, 7, 2, 79-95 1997.
 12. Kalir A. and Y. Arzi, Automated Production Line Design with Flexible Unreliable Machines for Profit Maximization, *International Journal of Production Research*, 35, 6, 1651-1664, 1997.
 13. Arzi Y. and A. Shtub, Learning and Forgetting in Mental and Mechanical Tasks: A Comparative Study, *IIE Transactions*, 29, 9, 759-768, 1997.
 14. Arzi Y., A Linear Programming Based On-Line Scheduling Procedure for a Flexible Manufacturing Cell, *International Journal of Operations and Quantitative Management*, 1, 3, 209-222, 1995.
 15. Arzi Y., On-Line Scheduling in a Multi-Cell Flexible Manufacturing System, *International Journal of Production Research*, 33, 12, 3283-3300, 1995.
 16. Arzi Y., Distributed Dynamic Production Control in a Multi-Cell Flexible Manufacturing System, *Journal of Materials Processing Technology*, 52, 1, 83-90, 1995.
 17. Arzi Y. and A. Kalir, Estimating Product Workloads in a Production System with Alternative Dissimilar Machines Operated in a Produce-to-Order Environment, *Journal of Manufacturing Systems*, 13, 2, 139-147, 1994.
 18. Arzi Y. and Y. Roll, Real-Time Production Control of an FMS in a Produced-to-Order Environment, *International Journal of Production*

- Research, 31, 9, 2195-2214, 1993.
19. Arzi Y. and Y. Roll, Dispatching Procedures for a Flexible Manufacturing Cell in a Constant Production Circumstances, *International Journal of Operations & Production Management*, 13, 11, 35-51, 1993.
 20. Roll Y., R. Karni and Y. Arzi, Measurement of Processing Flexibility in Flexible Manufacturing Cells, *Journal of Manufacturing Systems*, 11, 3, 258-268, 1992.

ספרים

1. Y. Roll and Y. Arzi, *A Guide to Control of Production Productivity in the Plant*, Samuel Neaman Institute for Advanced Studies in Science and Technology, Technion, 1985, Israel (Hebrew).
2. Y. Roll, S. Maital and Y. Arzi, *Inter-Plant Productivity Comparison*, Samuel Neaman Institute for Advanced Studies in Science and Technology, Technion, 1983, Israel (Hebrew).

פרקים בספרים

1. Eklın M., Y. Arzi and A. Shtub, Cost Estimation in a Capacitated Environment, Chapter 2 in: "Innovations in Supply Chain Management for Information Systems: Novel Approaches", edited by J. Wang, pp. 16-88, IGI Global publication, 2010.
2. Eklın M., Y. Arzi and A. Shtub, Rough-Cut Cost Estimation in a Capacitated Environment, Chapter 6.17 in: "TT Outsourcing: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications", edited by Kirk St. Amant, Vol 1, pp. 1935-1953, Business Science Reference (Hershey, PA, USA, an imprint of IGI Global), 2010.
3. A. Mital (Editor in Chief), *Industrial Engineering Applications and Practice: Users' Encyclopedia* (on CD-ROM), *International Journal of Industrial Engineering*, ISBN 0-9654599-0-X (5 key words), 1999.
4. Y. Roll, S. Maital and Y. Arzi, "Inter-plant Productivity Comparison", *Studies in Israel's Economy*, 1982, 1984, edited by: M. Felber, M. Michaely, Z. Zusman, The Israeli Economic Association, pp. 171-180, 1986 (Hebrew).

(Endnotes) ■

המכללה מעסיקה
היום את מיטב
המרצים. הם יודעים
להעריך את העשייה שלנו
ולא פעם עושים דרך
ארוכה, רק כדי לחלוק
עם הסטודנטים שלנו את
הידע הרב שלהם

פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

הם הכרח, עד שישתמשו הערכים שבבסיסם. יש הזוכרים את הופעתו וסגנונו של יוחנן, שהיה בהם מן החספוס. אבל יש לציין כי כל אימת שחש שפגע במישהו, הוא לא הסס להתנצל. זה לא דבר מובן מאליהו במקומותינו.

אני זוכר שלקראת המעבר לעמותה, נערכה אספה של סגל המכללה לדון בבעיות הכרוכות בדבר, ובהיותי חבר ועד הסגל האקדמי, שכנעתי את עמיתי לוועד להזמין לאספה חבר ועד ממכללה אחרת. אותו חבר קיבל את רשות הדיבור וקרא לנו להשלים במהרה את המעבר לעמותה ולדרוש תנאים שיאפשרו מחקר. הדברים נשמעו באותו הזמן לרוב אנשי הסגל שלנו מנותקים לחלוטין מן המציאות. כשלוויתי אותו בדרכו החוצה, הוא אמר לי: "המכללה שלכם נאה בחיצוניותה, אבל מבחינת ארגונה וחשיכתה האקדמית היא כל כך מפגרת! חוסר הפרדה מבית הספר להנדסאים? העדר מוסדות מנהלים אקדמיים? אתם חייבים לעבור לעמותה בהקדם ולהתחיל לחשוב אחרת!"

כיום, אותו חבר אומר שמקומו באותה מכללה, הוא מתקנא במכללת אורט-בראודה ונראה שכצדק. לשינוי הזה תרמו אנשים רבים, אבל ליוחנן ולמנהיגותו יש בכך מניית יסוד, עוד הרבה לפני שנבחר לעמוד בראש המכללה. יוחנן ידע והבין שטרם הגענו אל המנוחה ואל הנחלה. בשנה שעברה הוא קרא לסגל המכללה להצטרף לתהליך של תכנון אסטרטגי. הייתי בין אלו שנענו לקריאה. מטבע הדברים, תהליכים כאלו אינם מבשילים ביום אחד ולפתע נודע דבר מחלתו. ההתדרדרות במצבו הייתה מהירה ובטרם הספקנו לעכל את הזעזוע, הוא הלך מאתנו, בהשאירו מאחריו חלל גדול שנצטרך לדעת למלא מכאן ואילך. ■ חבל על דאבדן ולא משתכחין.

באותו זמן חזר יוחנן למכללה כאיש סגל בהיקף מלא. לראשונה הזדמן לי להכירו. כצפוי, ראינו עין בעין את עתיד המכללה כקהילייה שיוונית, בניגוד למבנה ההיררכי שאפיין אותה בתחילת דרכה. על תפיסתו, שמחקר חייב להתקיים, גם אם לא בהקף אוניברסיטאי חזר בכל הזדמנות והדגיש אותה. עמדותיו של יוחנן תאמו בעיקרן את מה שחשבתי אני. מאז המכללה גדלה והתרחבה והמרחק בין המבנים גרם לכך שהקשר בין אנשים, שלא השתייכו לאותה מחלקה, נעשה פחות תדיר. זו הסיבה שפגשתי את יוחנן ושווחחתי עמו פחות מכפי שהיה קודם. הוא התמנה, לראשות המחלקה להנדסת תעשייה וניהול,

■ עמית ומנהיג

■ נתן נצר, המחלקה להנדסת תעשייה וניהול

המחצית הראשונה של שנות התשעים חפפה, פחות או יותר, את תחילת פעולתו של המסלול האקדמי במכללה ואת תחילת עבודתי בה. ככלל, מושג המכללה האקדמית בישראל היה חדש ובין אנשי מכללת אורט-בראודה רווחו דעות שונות באשר לדמותו העתידית של המוסד וגם אני חיפשתי שותפים לדעתי על מנת להיוועץ מה לעשות כדי לקדם את המטרות המשותפות. שמו של יוחנן ארזי עלה כמי שחושב בדרך דומה, אך אז לא הכרתיו באופן אישי. בטקס פתיחת אותה שנת הלימודים, סקר מי שעמד אז בראש המכללה (לימים נשיא המכללה פרופ' שווינגר ז"ל), את הדברים שהוא מאמין בהם. הוא ציין מרצה אחד

ומשם עלה למקומות שבהם ניתן להשפיע, מקומות שמאפשרים רדיוס ראייה רחב יותר ומהם רואים לא רק מהו הגבול בין מה שצריך לשנות לבין מה שנגזר, לפי שעה, להשלים עמו, אלא גם מה צריך לעשות כדי שבעתיד ניתן יהיה לשנות את מה שאי אפשר עדיין. לא היה כמוהו לתפקיד נשיא המכללה.

אני יודע שנשמעה, מפה ומשם, ביקורת מסוימת על דבקו היתרה של יוחנן בנהלים. גם אני חושב שמוסד אקדמי אמור להתנהל קודם כל לפי שכל ישר ורק במקרים שיש בהם ספק, יש להיזקק לנהלים הכתובים. אלא שאותו שכל ישר נגזר מערכים אקדמיים וממסורת, שהיו חסרים במוסד כמו שלנו. הנהלים שיוחנן קידם

שהוא מעריך על דבקו באותם ערכים, ד"ר יוחנן ארזי. באותם ימים עיקר עבודתו של יוחנן הייתה באוניברסיטת תל אביב, למעט יום אחד בשבוע- היום שבו אני עצמי נעדרתי, וזו הסיבה שלא הכרתיו באופן אישי. זכורני שאמרתי לעצמי כי אם העומד בראש המכללה מצא לנכון להזכיר דווקא אדם כזה כמופת, זה תומך בהנחה שהשינויים שהוא מוביל, הם בכיוון שאני ואנשים אחרים רוצים לראות.

יצרנו קשר עם אנשים ממכללות אחרות ועד מהרה התברר שמלאכתנו נעשתה בידי אחרים: במועצה להשכלה גבוהה הבינו, שמוסד אקדמי אינו יכול להיות בעת ובעונה אחת גם בית ספר להנדסאים וכי על שני המסלולים להיפרד מבחינה ניהולית. כך הוקמה העמותה.

מהדורה מיוחדת במלאת שלושים לפטירתו של פרופ' יוחנן ארזי ד"ל

ביקור השר שמחון בעיר כרמאל.
מימין לשמאל: שולה כהן, מ"מ ראש העיר; עדי אלדר, ראש העיר; פרופ' יוחנן ארזי, נשיא (ז"ל); פרופ' דוד שויחט, סגל"א

ביקור משלחת אוניברסיטת מיאמי.
במרכז התמונה פרופ' יוחנן ארזי (ז"ל) ולשמאלו פרופ' דונה שאללה - נשיאת אוני' מיאמי, חברי הנהלת המכללה וצוות הלשכה

ביקור מנכ"ל שטראוס, ציון בלאס, במחלקה להנדסת ביוטכנולוגיה.
מימין לשמאל: פרופ' רוזה אזהרי, פרופ' יוחנן ארזי (ז"ל), ד"ר מיכל מעוז, ציון באלס, ד"ר דיצה לוין

כנס תעשייה אקדמיה 2010.
מימין לשמאל: עודד סירה, יו"ר פניציה; שני אילני, יו"ר הכנס; פרופ' יוחנן ארזי, נשיא (ז"ל); מיקי שרן, יו"ר התאחדות התעשיינים צפון.

פרופ' ארזי מעניק את פרס העובד המצטיין לד"ר נגה שליס

נואם בטקס הענקת תארים

מהדורה מיוחדת במלאת שלושים לפטירתו של פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

נוהג ומנהיג: לאחר טקס הענקת תעודת הוקרה של פרויקט באג בראודה

מסירים את החליפות: חברי ההנהלה מבקרים בעתיקות קיסריה

בטקס הענקת מלגות למצטיינים ע"ש פנחס שווינגר ז"ל פרופ' ארזי (ז"ל), ד"ר תמר גדריך (משמאלו) ופסח שפר (מימינו) בטקס הענקת מלגות למצטיינים ע"ש פנחס שווינגר ז"ל

שווה בין שווים: פרופ' ארזי וסגל המכללה ביום עיון בנושא רשתות חברתיות

כאחד האדם: ביום הפתוח מאי 2009

פרופסור חבר: פרופ' יוחנן ארזי מבקר במשרדו החדש של פרופ' אריה מהרשק

האמין באיכות הלכה למעשה

■ **אילן הפטר, יו"ר הועדה לניהול האיכות**

שלושה תחומים
עיקריים ביקשתי
לקדם: גיוס אנשי
סגל ומרצים איכותיים,
פיתוח בינוי ותשתיות
במכללה ופיתוח תכניות
לימוד חדשות לתארים
מתקדמים

פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

להפליא). יוחנן שיפר באופן מהותי את מערכת ההערכה של עובדי המנהל והנחיל חגיגה שנתית של מצטיינים ומצוינות, שבמרכז ציבור המרצים, חברי הסגל ועובדי המנהל. בנוסף, העמיד לרשות המרצים והעובדים סדנאות שנוהלו ע"י צוות של מומחים, שתפקידם להוביל תהליכים בארגונים למצוינות בשירות.

הסגל יכול להיות מצוין על בסיס אינדיבידואלי, אך איכות היחידות האקדמיות תלוי במידה רבה בשיתוף פעולה ביניהן ובשילובן עם יחידות המנהל, ועל כן הטמיע יוחנן, בנוסף למערכת הערכת האיכות של היחידות האקדמיות מטעם המל"ג, גם מערכת להערכת איכות פנימית ליחידות האקדמיות, המנוהלת ע"י המועצה האקדמית. כחלק מהרצון לקדם את המוניטין של המכללה

בקהילה האקדמית, בתעשייה ובקהל הרחב היה יוחנן מהיוזמים של כנס האיכות השנתי במכללה, שזוכה מדי שנה להצלחה בקנה מידה ארצי. חובה לציין, כי כל אחד מהפעלים שנמנו לעיל מכיל בתוכם רבדים רבים, שהיריעה קצרה מלהכיל ושצוינו רק חלק מפעליו הרבים של יוחנן בתחום האיכות.

אי אפשר לכתוב על יוחנן ועל איכות מבלי להזכיר ולו רק במילה את איכויותיו כבן אדם. יוחנן חשב כובעים רבים, אך אף פעם לא הוריד את הכובע שעליו רשום "בן אדם".

יהי זכרו ברוך! ■

ומכללתית. הדף קצר מלהכיל את פעליו של יוחנן במכללה לאורך השנים בתחום האיכות, אבל אנסה למנות כמה מהבולטים בהם. זיהוי והגדרת צרכים וציפיות של לקוחות ובעלי עניין אחרים מהווה בסיס לפעולתה של כל מערכת לניהול איכות. בשילוב עם קביעת האסטרטגיה המכללתית וגיבוש מערכת סקרים מכללתית זוהו הלקוחות, בעלי העניין וציפיותיהם וגובשה מדיניות ניהול האיכות במכללה ומטרותיה. זו הגיעה לבשלות עם ניסוח מסמך תפיסת האיכות במכללה. כדי להשיג את המטרות הנגזרות מהמדיניות עלה הצורך להגדיר את המשאבים והתהליכים הנחוצים ולשם כך הוקמה מערכת לכתיבת וניהול נהלים במכללה, ובה נכתבו, ועדיין נכתבים, נהלים

במסגרת פועליו המקצועיים חשב פרופ' יוחנן ארזי כובעים רבים כדוגמת יועץ לתעשייה, חוקר, מרצה, רמ"ח, יו"ר הועדה לניהול האיכות, סגן נשיא ונשיא. אך לפני הכול היה יוחנן מהנדס תעשייה וניהול למופת, שאהבת המקצוע יוקדת בו וכל אשר עשה ראוי להוות דוגמה לדורות של מהנדסי תעשייה וניהול לעתיד. ככל תפקיד שביצע, ומתוך ראייה מערכתית חדה, עמוקה, רחבה ומפוכחת, זיהה יוחנן וטיפל בנקודות החלשות במערכת; הוא עשה כן בחוכמה, ביסודיות ובשיקול דעת, וחשוב עוד יותר - השלים ביצירתיות את החסר בה, מעשה ידי אומן, כדי ליצור מערכת חדשה וטובה בהרבה ממה שהייתה. בכל אשר עשה בלטו קפיצות הדרך שייצר יש מאין, קפיצות דרך המגדירות את ההבדל

בין המנהיג שהיה למנהל מן השורה. אחד מהתחומים הרבים שבהם פרץ דרך כמנהיג הינו תחום האיכות באקדמיה. מערכת האיכות שבנה לתפארת והנהיג במכללה זכתה להכרה לאומית כשהמכללה זכתה בפרס הלאומי לאיכות ומצוינות ע"ש יצחק רבין בתחום החינוך במגזר הציבורי לשנת 2009 ולאחרונה אף להכרה בינלאומית במסגרת שיתוף הפעולה בין האיגוד

אילן הפטר מקבל מפרופ' ארזי תעודת המרצה המצטיין

רבים על בסיס קבוע. נהלים מבטיחים כי התהליכים מוגדרים וברורים, אך יש לוודא כי התהליכים מתבצעים כראוי ועל כן הקים יוחנן מערכת למדידת תוצאות תקופתיות וכמותיות לאיכות השרות בתהליכי העבודה העיקריים במכללה ולמדידת ביצועי המכללה לעומת המטרות והיעדים הנגזרים מהאסטרטגיה המכללתית.

נהלים נועדו, בין היתר, להבטיח את המינימום הנדרש לעבודה תקינה של המערכת, אך על מנת לעודד מצוינות הקים יוחנן מערכת להערכת חברי סגל (מערכות שקמו לאחריה במוסדות אקדמיים אחרים - דומות לה

הישראלי לאיכות והאיגוד הצ"כי לאיכות. בספטמבר 2001 כתב יוחנן מסמך המפרט את הפערים בין הרצוי ומצוי במגוון תחומים במכללה. בדצמבר 2001 הקים את הועדה לניהול האיכות על מנת למזער את הפערים שזוהו ומאז לאורך שנים בנה, נדבך אחר נדבך, את מערכת ניהול האיכות המכללתית, ופעל נמרצות לשיתוף כל באי המכללה בחזון האיכות למען הטמעת מדיניות האיכות בכל רבדי המכללה. יוחנן עשה זאת במקביל להיותו ממלא מקום תפקיד הסגל"א ומנהל המחלקה להנדסת תעשייה וניהול, שגם בה קבע סטנדרטים חדשים ברמה מחלקתית

■ הותרת מורשת חשובה

■ ד"ר אורנה מילר, ראש המחלקה להוראה ולימודים כלליים

משמאל לימין ד"ר אליהו, ד"ר אורנה מילר ופרופ' ארזי (מל) בטקס הענקת תארים

בתכניות החדשות להרחבת פעילותנו בתחום הכשרת מורים להוראת מקצועות הטכנולוגיה וההנדסה, מתוך ההכרה, שמורים טובים החסרים בתחומים אלו יעזרו לתגבר את לימודי מקצועות ההנדסה בארץ בכלל ובצפון בפרט. פועל יוצא מכך יהיה הגדלת מספר הצעירים שיחשפו לתחומים אלו ויבחרו בלימודים אקדמיים בהנדסה. פינית לך זמן לבוא ולשאת דברים בפני קבוצות של

מורים במגמות הטכנולוגיות בבתי הספר במסגרת כנסי מורים שהתקיימו במכללה. אף הרחקנו לנוסע למשרד החינוך בירושלים כמה פעמים בשנתיים האחרונות כדי להדק את קשרינו עם האגף להכשרת עובדי הוראה. בתקופה האחרונה התחלנו בקידום של תהליכים אחדים, שאני רואה חובה לעצמי להמשיך לקדם, מתוך אמונה בנכונותם, וכדי להמשיך בדרך שסללת: טיפוח סטודנטים טובים שיגיעו לכלל הצטיינות, כך שתהיינה פתוחות לפניהם אפשרויות רבות יותר בתעסוקה ובלימודים גבוהים, פיתוח מחלקה אקדמית שמתמחה בהוראת ההנדסה, לצד המחלקות להנדסה וחלק אינטגרלי של המכללה, הרחבת הלימודים הכלליים במכללה בנושאים חברתיים ומשיכה אלינו של מרצים

יוחנן ז"ל היקר, אינני נמנית על מקימי המכללה וראשוניה, זכיתי להכיר אותך בשלוש השנים האחרונות כ"גרסתך הצנומה והמרוככת". הצעת לי את ניהול שתי היחידות: המרכז לקידום ההוראה והלמידה והמחלקה להוראה ולימודים כלליים, ויחד עם הוראת תוכנה, נבנתה לי משרה מגוונת ורבת אתגרים.

שימשת לי ולרבים אחרים מופת בגישה הניהולית שלך: לדרוש, להקפיד על איכות, לשאוף למצוינות ודייקנות, היכולת לבטא ולשכנע ולהוביל אחרך בתחומים בהם האמנת, בתחושת שליחות של תרומה לחברה. זאת לצד יחס אנושי, אישי וחם, התעניינות אמיתית באנשים ובתחושותיהם, שאיפה לכך שירגישו בטוחים, מרצים ומממשים את יכולותיהם ושאופיותיהם, ברגישות רבה וביכולת לקרוא את השורות ומה שביניהן.

חיכת למראה דף "הנושאים לדיון" הגדוש שהנחתי לפניך בתחילת כל פגישת עבודה בינינו, אחת לחודש לערך, אבל הקפדת שלא נדלג על אף סעיף. בסוף כל פגישה, חשוב היה לך לוודא אותי, שאכן קידמנו בפגישה נושאים חדשים הקשורים ביחידות להוראה ולמידה, אם בפיתוח תכניות ואם בקידום האנשים הפועלים במסגרתן.

המחלקה להוראה חבה לך את התפתחותה בעת האחרונה. בין חברי סגל המחלקה והמרכז שוררת הערכה רבה לתשומת הלב והעניין שהבעת בקידומן. תמכת בכל לב ובמרץ

מומחים בתחומים אלו. דרשת, אך לא הרבית להרעיף בשבחים ובדברי הערכה. על-כן הערות של שביעות רצון מצדך התקבלו בשמחה גדולה, כפי שקורה רק כאשר הן מושמעות מאדם שההערכה כלפיו היא כה רבה. החלל שהותרת כה גדול, ויחד עם זאת השארת אחרך מורשת רחבה ורבת השפעה. כולי תקווה שנדע לשמר את העקרונות שהתוות, את תחושת השותפות והאווירה הטובה שיש בין עובדי המכללה, ואת המוטיבציה הגבוהה שיש בנו להוביל מכללה מצוינת, התורמת לבאים בשעריה, לחברה ולסביבה. הכרתי אותך ועבדתי במחיצתך תקופה לא ארוכה, אך העבודה המשותפת נחרתה בי ואנצור את כל הטוב שספגתי ממנה להמשיך, כאוצר רב ערך. ■

■ יוחנן ומחויבותו לצפון

■ ד"ר יהודית אברהמי-עינת, יועצת הנשיא לנושא מעמד האשה

ברצוני להציב כערך מרכזי את מחויבותו של פרופ' יוחנן ארזי לצפון הארץ, ואת מאמציו להוציאו ממצובו כפריפריה. בשיחות שונות

שמעתי אותו מדבר על תפיסת עולמו וניסיתי לפעול על פיה ואביא לכך דוגמא אחת. בדיוק שבוע לאחר לוויתו של פרופ' יוחנן

ארזי נערכה במכללה סדנא מטעם הפרויקט האירופאי GENDERA לקידום נשים במדע ובטכנולוגיה. ברצוני לציינן שבכמה הזדמנויות הפציר בי יוחנן לקיים במכללה אירועים שקשורים לפרויקט חשוב זה. המכללה, סבר, צריכה להיות מעורבת בפרויקטים

חברתיים ובינלאומיים כגון זה. לאחר שהבעתי בפניו את אכזבתי ממיעוט המשתתפים שהגיעו למפגש בתחילת פעילות הפרויקט, הבהיר לי יוחנן שגם אם בעתיד יגיעו מעטים - יש לקיים את האירוע. יש להתעקש, אמר, על העברת המסר שלפיו בצפון הארץ מתקיימת עשייה משמעותית בתחום חברתי חשוב זה. מחויבותו של יוחנן למכללה ולצפון בכלל התבטאה הן בעשייה אישית שלו והן בדברון הסגל האקדמי להפיץ את שמה הטוב, ולהביא אליה אגב כך כמה שיותר פרויקטים ואורחים. צר לי שהוא לא זכה להיות עימנו בסדנא האחרונה, שהוקדשה לזכרו, אך מחויבותו למכללה ולצפון תיוותר בי כאחד הערכים המרכזיים של מורשתו. ■

■ הוראה, למידה ויוחן

■ ד"ר מיכל מעוז, המחלקה להנדסת ביוטכנולוגיה, מקימת המרכז לקידום הלמידה וההוראה

כשיש תכניות לימוד
רלוונטיות, שיכולות
להעניק לבוגרים
שלנו תעסוקה בתעשייה
ובמחקר, אז הסטודנטים
פשוט מגיעים. הם יודעים
שמכאן הם יוצאים עם
מקצוע ביד

פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

האבחון. זהו מהפך תפישתי, הנותן הזדמנות לסטודנטים להתגבר על קשייהם תוך אבחון המקצועי. המערך כלל גיוס פסיכולוגים, כדי לראיין את הסטודנטים ולאבחן כיצד ניתן לסייע בידם. הגישה היא שגם אם נעזר לבודדים, הצלנו כמה עולמות. בזכות יכולתו של יוחנן להתעניין בפרט, הבנתו שניתן לסייע לסטודנטים ויש למצות זאת עד תום ובזכות התמיכה במגוון שירותים וטיפולים שניתן להמליץ לסטודנט, הצלנו סטודנטים מנשירה. יוחנן לא הסתפק במעשים, הוא רצה הוכחות מחקריות שאכן המערכת עובדת ותורמת לשיפור ביכולות הלמידה של הסטודנטים ולהצלחותיהם. הוא עמד על כך שההוכחות תהיינה גם כמותיות ולא רק איכותניות. אין לי ספק שבניית המרכז, מגוון פעולותיו, הכרתו כמרכז חשוב בארץ בתחום ההוראה והלמידה, היותו אבן שואבת למוסדות אקדמיים אחרים להגיע וללמוד ממנו - כל אילו לא היו מתבצעים אלמלא תמיכתו וגיבוי של יוחנן בתפקידיו השונים.

יוחנן יחסר לנו מאד. ■

צורך להשקיע בשיפור כישורי ההוראה של המרצה. לא היה פשוט לפעול באווירה עוינת זו והגיבוי הגיע משני בעלי תפקידים: דר' שמריהו רוזנר, נשיא המכללה והיוזם לקידום הנושא ופרופ' יוחנן ארזי, אז רמ"ח תעו"נ ולאחר מכן כסגל"א. התמיכה והגיבוי ניתנו גם באישור פרויקטים, גם בעידוד אנשי הצוות שעמלו על כך וגם בעידוד אנשי הסגל להשתתף בהשתלמויות בתחום ההוראה והלמידה. כסגל"א, בנוסף לקידום המחקר ומערך האיכות במכללה, תמך יוחנן באופן נמרץ ופעיל בפעילויות המרכז, במחקריו, בכנסים וימי העיון שארגן, בהשתלמויות לחברי הסגל וזאת כדי לקדם את כישורי ההוראה וכתיבת המבחנים של הסגל.

בהיבט של הסטודנט, יוחנן היה מודע לנתוני הסטודנטים המתקבלים למכללה ועל חסכים שהם נושאים על גבם. יוחנן לא הסתפק בעובדה שהמכללה נותנת להם הזדמנות. הוא תמך בהקמת מערך עזרה לסטודנטים וכנשיא אף הגדיל לעשות ובקש מהמרכז למצוא פתרון לאבחון סטודנטים נכשלים במהלך ובסוף השנה הראשונה, כדי להימנע מגרירתם עד שנים מתקדמות.

המרכז תכנן מערך, המכונה "מאל"ת" (מצב אקדמי לא תקין), שעניינו לאתר את הסטודנטים נכשלים בשנה הראשונה ללימודיהם, לתת להם סמסטר נוסף כהזדמנות לשפר את ציוניהם בתנאי שיעברו אבחון מקצועי ויקפידו למלא אחר המלצות

שימת הדגש במוסדות האקדמיים היא על המחקר. הוראה ולמידה, על אף מרכזיותו במטרות המוסדות האקדמיים: הקניית ידע ומיומנויות לסטודנטים בתחומים השונים, לא זוכה לטיפול הראוי. קידומם של מרצים נעשה עפ"י יכולותיהם המחקריות הבאות לביטוי בפרסומים ופטנטים ולא בכישורי ההוראה שלהם. זוהי הכללה, במיוחד לאור העובדה שבעשור האחרון מתרחש שינוי איטי אך קבוע. אני גאה לומר שבין פורצי המחסום הזה ומוכיליו נמצאת המכללה האקדמית להנדסה אורט בראודה באמצעות המרכז לקידום ופיתוח ההוראה והלמידה (להלן המרכז) ובהנהגתם של דר' שמריהו רוזנר ופרופ' יוחנן ארזי. ברצוני לחדד את תרומתו של יוחנן לנושא ההוראה והלמידה במכללה.

בעקבות הגדרת חזון המכללה הוקמה בשנת 2003-4 ועדת היגוי ליישום יעדי החזון. נתבקשת לנסות ולטפל בקידום יעדי ההוראה והלמידה מתוך תפיסה שהם שני פנים של אותה מטבע. ההתנגדות למהלכים שהוצעו ע"י ועדת ההיגוי שהוקמה, ואח"כ ע"י המרכז, היו כמעט בכל החזיתות. ראשי המחלקות החזיקו בדעה, שעדיף לתת מימון למחלקות ולא לתמוך בפעילויות שאין יודע את תרומתן. זהו ביטוי לתפישה רווחת, שסטודנטים נדרשים להתמודד עם דרישות האקדמיה ומי שלא מצליח, מקומו לא עמנו. גם לגבי יכולת ההוראה של המרצה התבצרה חזית אחידה: מעבר לכישורים "טבעיים" בסיסיים, הנבדקים עם כניסתו, אין

■ על לבך ורגישותך

■ ד"ר מיכל מעוז

יותר ומשנה דברים בזמן שעוד ניתן היה. אבל אתה היית מוכן לכל מה שאחליט, ובכל שלב. בדיעבד הבנת אותי ואת החלטותי. אני מודה לך על כך. קשה לי לקבל שגופך הגדול, לבך הענק והטוב וחוכמתך החדה והמתפרצת קרסו למחלה. חסרת לי מאד בחצי השנה האחרונה. קשה לי לחשוב שלא הצלחתי להיפרד ממך. גם השיחות בטלפון נדמו. תחסר לי מאד. בהיעדרך, המכללה והתנהלותה לעולם לא יהיו כפי שהיו. יהי זכרך ברוך. ■

ידעתי ששקלת והערכת זאת מאד. זכיתי ממך לתמיכה וגיבוי בלתי מתפשרים גם כשזה לא היה פופולרי. ועוד לא הזכרתי את לבך ורגישותך: רק מי שנזקק לך או לעצותיך, מי שעבד אתך קרוב או נדרש לקשר אחר - יודע איזה לב ענק מצא את משכנו בגופך הגדול. אם היתה בעיה אישית או בריאותית - היה לך אכפת. התעניינת. השנה האחרונה היתה קשה לי מאד. אני מצטערת שלא עירבתי אותך בשלב מוקדם

יוחנן, שינוי התחלנו לעבוד במכללה מראשית קיומה. תפקידים רבים ניהלנו במקביל. אתה עוד הרחקת לכת. היתה בינו הערכה הדדית אותה הוקרתי תמיד. אozנך היתה תמיד כרויה להתלבטויות וראיתי בך כתובת מידית לכל בעיה. חדרך ולבך תמיד היו פתוחים. אף פעם לא היססתי להיכנס. אני מרגישה הפסד כל כך גדול בלכתך, מעין "יתמות". ריק. תחושה שאין במי להיוועץ. לא תמיד הסכמנו, אבל תמיד

אנחנו מטפחים את הקשר עם התעשייה ללא לאות ותעשיינים מובילים מייצעים לנו איך ליצור תכניות לימוד מעודכנות ורלוונטיות

פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

■ אבדה גדולה לאקדמיה ולתעשייה

■ ד"ר גווינ סאס, סמנכ"ל מטה בחברת 'כתר'

היתה לי הזכות לעבוד עם כל ראשי האקדמיה בארץ, אבל עם פרופ' יוחנן ארזי פיתחתי קשר אישי מאוד מיוחד. יוחנן היה באמת אדם מדהים, מיוחד במינו, כן וביצועיסט מהמעלה הראשונה. עזיבתו אותנו זאת אבדה לא רק לאקדמיה ולמכללה, אלא גם לגליל ולתעשייה בכלל. פרופ' ארזי הבין תעשייה. בשנים האחרונות עמד מאחורי הקשר שנוצר בין המכללה ל"כתר" ועד היום סטודנטים מבראודה מגיעים אלינו כדי להכיר מקרוב את 'רצפת הייצור' ולהתנסות בעבודה מעשית. בהקשר זה יש לציין שהאידיאולוגיה של פרופ' ארזי מוכיחה את עצמה. אני יכול להעיד שבוגרי אקדמיה שמגיעים אלינו ממקומות אחרים, ששמים פחות דגש על הקשר עם התעשייה בתקופת הלימודים, הם פחות טובים מבוגרי מכללות כדוגמת בראודה. התפישה הרחבה שהיתה לפרופ' ארזי בנוגע לתעשייה והצורך להיות צמודים אליה במהלך תקופת הלימודים מתבטא גם במרכז לחדשנות וליזמות' ובקורס ליזמות שהמכללה תפתח בקרוב. גם במקרה הזה מדובר בקורס שלא קיים במרבית המכללות והוא תולדה של תפישה, לפיה הסטודנטים חייבים להיות מעודכנים כל העת בצרכי התעשייה

ובהתפתחותה, להיות ערים לשינויים, כי רק כך יוכלו לחדש בה משהו בעצמם ולקדמה. את הרעיון הזה פרופ' ארזי הבין היטב ועל פיו פעל וקידם נושאים במכללה - הוא הבין איך דברים צריכים לעבוד. צריך להזכיר גם את החיבור בין בראודה ל-MIT, האוניברסיטה המובילה בעולם בתחום הטכנולוגי, חיבור שתרם רבות למוניטין של המכללה מנקודת הראות של התעשייה וגם זה בעיקר בזכותו. מותו של פרופ' ארזי קשה לנו מאוד, לי באופן אישי וגם ליו"ר כתר, מר סמי סגול. אנחנו מקווים מאוד שממשיך דרכו ילך באותו הכיוון ובאותו הסגנון. ■

■ נשיא, מדען, חבר

■ ד"ר אליק גרויסמן, בזן, יו"ר אגודת מהנדסי הכימיה והכימאים, מרצה במחלקה להנדסת מכונות

עצוב מאד לדבר על הליכתו של האיש המדהים, הפשוט, החכם וטוב הלב הזה... כבר בפגישה הראשונה נוצר קשר "כימי" טוב עם יוחנן, שהיה אדם רב גוני ומיוחד. הוא תמיד היה פנוי לשיחה, פתוח לדעה שונה, לדין ביקורתי. הוא היה נעים הליכות וחברותי. אנו תמיד חשבנו באותו קו, באותו מישור, באותו כיוון. יוחנן ז"ל עזר בקידום ובהגברת הידע והמידע על התעשייה הכימית והכימיה בישראל, ולחינוך דור צעיר של סטודנטים ומהנדסים. אהבתי לארגן אירועים ארציים בנושאים שונים במכללת אורט בראודה בכרמיאל, כי ידעתי שאקבל תמיכה ועזרה. זכור לי כיצד יוחנן תמך בפתיחת המועדון של המדענים, המהנדסים והסטודנטים בעיריית כרמיאל. בזכותו ארגנו רק לפני כשנה במכללה כנס בינלאומי ראשון מסוגו בנושא "אמנות, מדע

וטכנולוגיה: קשרי גומלין בין שלוש התרבויות". מדענים ואמנים מ-13 מדינות הגיעו. ששה מהם התארחו במכללה ויוחנן אישית היה בקשר עם כל אחד מהם. פרופ' דן שכטמן, חתן פרס נובל לשנת 2011, התרשם מאד במהלך הכנס מהמכללה המפותחת. כל זאת נזקק לזכותו של פרופ' יוחנן ארזי - הנשיא, המדען, החבר. ■

■ הניח יסודות בריאים

■ **מוטי אלנקוה, בעבר ע. רמ"ח הנדסת תעשייה וניהול**

שנוצר בעקבות דרישותיו של הרמ"ח החדש ולא תמיד הבנו מדוע נדרשים כל כך הרבה שינויים. רק לאחר זמן (לא קצר) הבנו שיוחנן הניח יסודות חדשים וברורים למחלקה ובכך הוא הפך אותה למחלקה למזפת לא בכדי, בהמשך הוכנסו חלק משניים שיוחנן ביקש להפנים אצלנו גם במחלקות אחרות. יוחנן כיהן כרמ"ח הנדסת תע"צ מעל חמש שנים.

בתקופתו קיבלה המחלקה את אישור המל"ג להענקת תואר B.Sc., לאחר שהוא הנהיג שינויים עמוקים בתוכנית הלימודים ובתוכנית ההתמחות. בנוסף, המחלקה בראשותו היתה הראשונה במכללה שפתחה הרשמה ללימודים בכל סמסטר ונימוקיו היו: האחד, קליטת יותר סטודנטים, והשני, שבכל סמסטר יתקיימו כל קורסי החובה, כך שבמידה וסטודנט נכשל באחד הקורסים הוא לא יצטרך להמתין סמסטר שלם לחזרה על הקורס. שינויים אלו הוכיחו עצמם וכאמור, יתר המחלקות השתכנעו עם השנים והנהיגו שינויים אלה גם אצלם. כל השינויים שהנהיג יוחנן במחלקה, גדולים כקטנים, הניחו יסודות בריאים למחלקת תע"צ במכללה ותרומתו של יוחנן לעיצוב גיבוש מחלקה לתפארת הייתה מכרעת. לאורך כל התקופה שבה עבדתי בצמידות ליוחנן הרגשתי אמנם את עומס העבודה, אך לצידו לא נפקדה גם ההנאה והתחושה שיש שגר לעמלי. יוחנן תמיד גילה כלפינו יחס חברי, הקפיד לחגוג

הגעתי למכללת אורט בראודה בתחילת 1995, ללמד בביה"ס להנדסאים, במחלקה להנדסת תעשייה וניהול. ד"ר מירה ברון, אז רמ"ח תע"צ, הסבירה לי שתכנית הלימודים בהנדסה נכנסת לשנה הרביעית וצריך לשחרר מרצים מהנדסאים להנדסה ובראשם את ד"ר יוחנן ארזי. מירה הפנתה אותי ישירות אליו, כדי שיעביר לי מס' נושאים שהיו בתחום טיפול כגון: אירועים בתעשייה, הנחיית פרויקטים וריכוז פרויקטים. כבר בפגישתנו הראשונה התרשמתי מאישיותו - אדם נעים הליכות, עדין בהתנהגותו, שנושא באמתחתו ידע עצום. הכנתי שיוחנן הוא מעמודי התווך של המחלקה ושיש לי הרבה מה ללמוד ממנו.

מאחר יותר, כשמוניתי לתפקיד עוזר רמ"ח תע"צ ומרכז תכנית ההתמחות, הרבתי להתייעץ עמו ביחס לתוכניות הלימוד והקורסים החדשים, הן ביחס לקבלת מרצים חדשים והן ביחס למקומות אפשריים לביצוע ההתמחות עבור הסטודנטים. יוחנן נכנס לתפקידו כרמ"ח תע"צ בינואר 2000 והחל לבנות את המחלקה מחדש: הוא גיבש את הסגל, הקים ועדות פנימיות, עשה רוויזיה בתוכנית הלימודים, קבע ישיבות תכופות, דיווח לסגל ולעוזריו על התפתחויות במחלקה ובמכללה, עשה מאמצים כבירים לקלוט אנשי סגל חדשים, שוחח עם כל אחד מחברי הסגל, דחף מרצים להשתלמויות ולתארים גבוהים, קבע טיול שנתי לכל המרצים במחלקה ועוד. יחד עם זאת, כל העת לא הפסיק את מחקריו, את כתיבת מאמריו והמשיך להיות שותף בוועדות מקצועיות שונות במכללה ומחוצה לה.

בזכותו השתנתה גם האווירה במחלקה. הניה המזכירה ואני, עוזר הנאמן, הרגשנו את העומס הרב

את ימי ההולדת עם הקרובים אליו בעבודה והקפיד בכל שנה להוזות בכתב לעובדיו. בדצמבר 2010 פרשתי לגמלאות ומאז בכל ביקוריי במכללה עשיתי לי נוחג: לבקר גם בחדרו של יוחנן. בהקשר זה אציין שגם כשהיה עסוק בישיבה כלשהי, הוא תמיד קיבל אותי בסבר פנים מחייכות ושאל לשלומי ולמעשי בפנסיה. כששמעתי על מחלתו של יוחנן באתי לבקר בביתו והוא, כהרגלו, קיבלני בחביבות ובנחמדות ואגב כך סיפר שהוא מגיע לסירוגין למכללה, בתקופת הטיפוליים. בפעם השנייה, כשביקרתי בביתו, מצבו היה ירוד יותר, אך עדיין התקבלתי בסבר פנים יפות בפעם השלישית, כשביקשתי לבקר, אמרה לי עפרה אשתו שמצבו קשה והוא לא יכול לקבל אורחים. ביום ג' 17/1/2012 הגיעה אליי הבשורה המרה. מותו של יוחנן הוא אבדה גדולה למשפחתו ואבדה גדולה למכללה ולמחלקה לתעשייה וניהול. אזכור את יוחנן כאדם, כחבר, כמקצוען וכמנהל. יהי זכרו ברוך. ■

■ האדם שבמכונה ינצח

■ **ד"ר דורון פארן, המחלקה להנדסת תעשייה וניהול**

רבות נכתב ונאמר אודות היותו של יוחנן מהנדס בכל רמ"ח איבריו ועל תרומתו העצומה להנחלת ההשכלה ההנדסית במכללה ומעבר לה. אני מבקש להאיר זווית נוספת באישיותו של אדם גדול זה. בשנת 2007 השתתפתי עם יוחנן (נועם ד"ר רחל רביד וגב' אורית שמואלי) בוועדה, שתפקידה היה להציע כיווני שינוי דרסטיים באסטרטגיה של המכללה. כרקע לדברים אציין שהמכללה זיהתה תחרות גוברת והולכת מצד מכללות אחרות שהציעו לימודי הנדסה, כאשר כולן נתפסות בציבור כדומות עד זהות זו לזו. מטרת הצוות היתה להציע "שובר שיוויון" - שינוי בסדר גודל, שירעיד את אמות הספים. אחד המרכיבים המרכזיים בהצעה שהגשנו הוכתר בכותרת "מהנדס האינטלקטואלי",

שמהותו - ואני מצטט מתוך פרוטוקול הדיון: "תוכניות לימוד המעמידות את האדם במרכז; דגש על השכלה כללית רחבה, העלאת רמת הדיון האינטלקטואלי, יצירתיות והכשרת מנהיגות". יוחנן דיבר על סדר גודל של עשרים אחוזי השכלה כללית מסך התואר ההנדסי". בסופו של דבר ובאופן לא מפתיע התוכנית (המקוצצת), שגובשה לאור ההצעה, התמוססה בשל שמרנות, ניגודי אינטרסים וסתם צרות אופקים. יוחנן לא אמר נואש והטריח עצמו - תחילה כסגל"א ואחר-כך כנשיא - ממועצת מחלקה אחת לאחרת בניסיון לעשות נפשות לרעיון, ולו לתוספת מזערית של קורס נוסף בנושא אתיקה. יוחנן לא הותיר מקום לספק שהוא אכן

חאה בפן ההומניסטי מרכיב אקוטי בשלמותה של ההשכלה ההנדסית, לא רק כרעיון מופשט אלא כמתווה ביצועי מובהק. באחת מהשיחות הרבות שיצא לנו לנהל במהלך החשיבה האסטרטגית התוודעה יוחנן באנחה שהוא ממתין בקוצר רוח לפנסיה, בה יוכל לממש חלום וללמוד פילוסופיה... לצערי, נבצר ממנו להגשים חלום זה; אני מאמין שלא פחות משהיה יוחנן מעשיר את עולמו, היה עולם הרוח נשכר מרוחב השכלתו ומאהבת האדם שלו. בעת זו, בה ההתמחויות המקצועיות הולכות ומעמיקות כל אחת במובלעת משלה, כדאי לזכור שאנשים גדולים, כדוגמת יוחנן, ראו דווקא בשילוב הרוחבי במובנו הרחב את האידיאל. ■

“אנשי הסגל הם הנכס האנושי העיקרי שלנו, הם מעניקים לנו את זכות הקיום כמוסד אקדמי מוביל בתחומו, ולכן צריך לעשות הכל כדי לשמר אותם אצלנו”

פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

■ היית פתוח לכל יוזמה

■ ד"ר נגה שליט, מרכז ההעשרה לנוער

זכות גדולה היתה לי לעבוד אתך בנושאים שקרובים ללבך, אך אינם דווקא במרכז העשייה של המכללה: חינוך בני הנוער, פעילויות קהילתיות וקידום תחום הקיימות. הפתיחות שלך לכל רעיון, הנכונות לתמוך בכל יוזמה, האכפתיות שלך והמעורבות- נתנו לי המון כוח לעשייה. ומשום כך חסרונך כל כך כואב ומורגש בכל יום שעובר. את התמונה האחרונה שלך, שצולמה בטרם נודעה מחלתך, בסיום ליל המדענים, שלחתי לך במייל למזכרת. לאחר כמה ימים כתבת בחזרה: “אני מקווה שיהיו לנו השנה עוד מזכרות רבות כאלה” - ולא זכינו... ■

■ יוחנן היה ההתגלמות של “עשה טוב”

■ פרופ' רוזה אזהרי, המחלקה להנדסת ביוטכנולוגיה

הארגון שלו, הסדר, העלאת ה"תורה שבעל-פה" של התנהלות המחלקה לנהלים כתובים וברורים. השתמשתי בחברים שיוחנן יזם במחלקה שלו והפצתי אותם גם למחלקות האחרות. לאורך כל שנותיו במכללה בלטה הגאווה שלו במחלקה, בשם שהיא רכשה בארץ, בהשתלבות הסגל בעשייה בתחום - בכנסים ופרויקטים משותפים, בהקפדה על הרמה האקדמית ובכך שמחלקה זו ניצבת בשורה אחת עם האוניברסיטאות. את החזון שלו לשיפור ההתנהלות האקדמית הביא יוחנן גם לתפקיד הסגל"א. אני זוכרת את הרצינות והיסודיות שבה עשה את החפיפה לתפקיד ואת השיחות המרתקות שלנו על הנקודות החזקות ואילו שצריך לחזק ולצן צריך להביא את המכללה בשנים הבאות. יוחנן היה סגל"א מעורב שעשה רבות לקידום הסגל במכללה ולחיזוק ההכרה שחברי סגל חייבים לעסוק במחקר. כשהתמנה לנשיא, כחברת סגל מן השורה, ראיתי כיצד פעל, בין היתר, לקידום נושאים אלו ולהסדרתם. מעבר לכך בלטה שוב המנהיגות שלו, הפתיחות לאנשים, ההקשבה, היכולת ללמוד מכל אחד והשיתוף של כולם בעשייה. חבל על דאבדון ולא משתכחין. תחסר לי מאד, יוחנן. ■

כשחיפשתי ציטוט מהתנ"ך, לתאר את מידותיו של יוחנן, הפסוק שנראה לי הכי מתאים היה: “סור מרע, עשה טוב, בקש שלום ורודפהו”. כמה אבסורד הוא שהפסוק מתחיל דווקא במילים - “מי האיש החפץ חיים”. יוחנן היה איש טוב, שלא עשה רע ולא ביקש רע לאיש, שעשה טוב וחיפש את הטוב באחרים. סור מרע משמעותו המנעות מתככים, התנהגות שכולה שקיפות, יושר ואמת. אך יוחנן לא הסתפק ב"סור מרע" הוא היה ההתגלמות ה"עשה טוב" - חיפש את הדרך לתרום לסביבה שבה פעל, ליזום דברים, לקדם נושאים חשובים, לדאוג באופן אקטיבי שייעשו המעשים הטובים. תכונות אלו יחד עם היכולת לגייס את כולם למטרות החשובות, הבנה של המערכת האקדמית, כושר עבודה נדיר, חשיבה אנליטית וחזון, הפכו את יוחנן לראש מחלקה מצויין, סגן נשיא לעניינים אקדמיים, ששדרג את ההתנהלות האקדמית במכללה ולבסוף לנשיא מוצלח ביותר. את יוחנן הכרתי כששמש כראש המחלקה להנדסת תעשייה וניהול ולמדתי להעריך את היכולת לקבוע מטרות, לתכנן ולפעול להשגת המטרות שלו. היכולת להניע אנשים לפעולה, לדחוף את הסגל להצטיין, ללמוד ולהתקדם בלטה במיוחד. הערכתי מאד גם את יכולת

■ לב גדול ורגיש

■ ד"ר ניסים סבאג, המחלקה להנדסת חשמל ואלקטרוניקה

שלום לך יוחנן ידידי, בגרון חנוק ועיניים לא יבשות אני כותב שורות אלו. לא אגיד דבר על יכולותיך המקצועיות בתחום הנדסת התעשייה, כי ממך למדתי שלא לדבר על דברים שאיני מבין בהם. אך יכולת העבודה הבלתי נלאית וההקפדה על פרטים, תוך שאיפה מתמדת לאיכות גבוהה, הן בהחלט תכונות המובילות למצוינות ואילו קיימות אצלך בשפע (לא אכתוב בלשון עבר). אני מבקש להביא לידיעת הכלל איך הובלת את נוהל העסקת חברי הסגל האקדמי ברגישות גבוהה. תחילת התהליך לוותה בהיסוסים ובספקות רבים, שאלות רגישות נדונו בפתיחות רבה, לא ויתרנו עד שהשתכנענו בצדקת השורה שנכתבה. באותם ימים גיליתי את משפט הצופן המפעיל אותך, בכל פעם שאמרתי: “זה לא הוגן”, מיד זכיתי בתשומת לבך ובסדרת נימוקים הדדיים שהובילו לפתרון מוסכם של הסעיף

הנדון לפני שהשתכנענו ועברנו לסעיף הבא. כן, כזה אתה, ההגינות מאוד חשובה לך. ואתה, גם אתה מצאת את הדרך לשכנע (לפחות אותי). תמיד אמרת: “אני קודם כל חבר סגל ורק אחר כך סגן נשיא” (באותם הימים). כך המשכת ואמרת גם בהיותך נשיא ואני האמנתי לך והאמנתי בך. כזה אתה, אדם אמין. ועל הרגישות האנושית שברך דיברו אחרים, הכל אמת. פעמים אחדות פניתי אליך באופן אישי לפתרון בעיות אישיות של סטודנטים, שהלב הגדול שלך עזר בפתרון.

נוח בשלום ידידי יוחנן. אני מבטיח להמשיך בדרכך באמצעות תרומה למכללה, תרומה לזולת ורגישות אנושית, ככל יכולתי. ■

מהדורה מיוחדת במלאת שלושים לפטירתו של פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

■ תמיד חשב "מחוץ לקופסא"

■ משה שביט, מרצה לשיווק במכללה, לשעבר מפקד הגדוד שבו יוחנן שירת

אני מכיר את יוחנן משנת 1973 כשהיינו ביחד בקורסים בחיל התותחנים. בזמן מלחמת יום כיפור, נפרדו דרכינו כשאני שובצתי לאוגדת שרון בדרום ויוחנן לרמה. כשנפגשנו לאחר המלחמה, נודע לי על סיפור הקרב וההיחלצות ההירואית שביצעו יוחנן וחבריו מול גדוד טנקים סורי. כבר אז ניתן היה להבחין בתושייה ובכוח

המנהיגות של יוחנן. בשנת 1976, כשהקמנו את גדוד המילואים בסיני, הצטלבו דרכינו בשנית כשיוחנן שירת בצוות הסיור והמדידות. שירתנו יחד באותו הגדוד באימונים ובתעסוקות מבצעיות בלבנון, בגליל, ברמה, בשטחי יהודה ושומרון, בעזה, בערבה ובעצם היכן לא.

בהמשך נהייתי סמג"ד ואחר כך מג"ד ולמדתי להעריך את מקצועיותו של יוחנן, את מסירותו הרבה לתפקיד, את דבקותו במשימה ואת "הראש הגדול" שהיה לו. יותר מפעם אחת הציל יוחנן את הגדוד מירי על כוחותינו, אחרי שמצא ליקויים בחישובים או במדידות.

משנה לשנה בתקופות המילואים ראיתי את ההתפתחות של יוחנן ותמיד נהייתי לשוחח איתו ולשמוע דעות מקוריות מ"חוץ לקופסא" כמעט בכל נושא. נפגשנו שוב בשנת 2008, כמפגש יוצאי הגדוד. יוחנן כבר היה נשיא המכללה

צוות קס"מ בהופעה מלאה בזמן מלחמת לבנון הראשונה 1982 ברמת הגולן. עומדים מימין לשמאל: ילינק זאב, ארזי יוחנן, מוקד חזי. יושבים: רוני אורג, יעקוב יצחק, דודי פאר

בשנים האחרונות עשיתי לי מנהג קבוע: להיפגש עם סטודנטים פעמיים בשנה, על כוס קפה ובאווירה לא רשמית. הדיאלוג הזה חשוב להם, והוא חשוב לי לא פחות"

פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

ואני לקראת סיום התקופה בארצות הברית והדוקטורט. יוחנן סיפר על פעילותו המדהימה במכללה, ואנו, חבריו מהצבא, לא הופתענו כלל - לא היה לנו ספק שהוא נועד לגדולות.

כאשר התחלתי ללמד שיווק בבראודה יחד עם אריה ראיתי כבר יוחנן אחר - מנהיג משכמו ומעלה. היכולת המדהימה שלו לדבר בגובה העיניים, עם אסטרטגיה של גנרל, לנתח 10 צעדים קדימה, אבל לנוע צעד אחר צעד באופן מעשי, הם לא דבר שרואים כל יום. תחסר לי מאד יוחנן, למדתי ממך הרבה דברים שאותם אזכור תמיד.

■ תנוח על משכבך בשלום.

■ היית סמל לחריצות ולדיוק

■ חזי מוקד, מפקדו של יוחנן בגדוד 416, יחידת הסיור והמדידות

לדיוק ולמעשה כל תפקיד שהוטלה עליך ביצעת וידעתי כי יש לי על מי לסמוך ושהתוצאות יהיו כמצופה ממך.

אנקדוטה קטנה מי היה יוחנן - באחד הערבים בהם היינו פנויים, סיפר לכל הצוות את סיפור התלאות שעבר במלחמת יום כיפור, בהיותו בסוללת תותחים שפרסה ברמת הגולן וכמעט שהושמדה כליל. קבוצת חיילים בראשותו הצליחה לשרוד, על ידי כך שאספה לתוך תרמילי הגב אוכל מכל הבא ליד, נכנסה לישוב רמת מגשימים לבניין המזכירות ולקחה מפה טופוגרפית ובאמצעותה הצליחה כלילות לנווט ובימים לחפש מסתור מהחיילים הסוריים. בכך התושיה, האומץ והדבקות במשימה חברה אחרי מספר לילות לכוחות צה"ל.

יוחנן, תחסר לנו מאוד.

■ זכרונך לא ימוש מלבנו.

יוחנן, חבר יקר כולנו, כל מכריך חבריך מהשרות הצבאי, עמדנו סביב קברך המזוהים, כואבים ומסרבים להאמין שזאת המציאות, שבהינך יד נכפתה עלינו ואינה ניתנת לשינוי. הכרנו אותך, הכרות של למעלה מ-30 שנה, חלקה הגדול בשירות מילואים בגדוד תותחנים 416 צוות הקס"מ.

כמפקד של יוחנן צפים ועולים לנגד עיני ההתכנסויות ביום המילואים הראשון בו הייתי תר ומחפש אותך. כשראיתך שמחתי, ידעתי שהנה הגיע "המחשבון הנייד" ושכגזרת הפעילות הזאת יהיה דיוק בהוצאת נקודות הציון בהם תפרסנה סוללות התותחים. בצוות הקס"מ היית סמל לחריצות,

■ בעל מחשבה שלמה ומשלימה

■ יוסי הר אבן, רכז הספורט

היה חם, אוהב, הגיוני, בעל מחשבה הוליסטית, שלמה ומשלימה, שקשרה את הסובבים אליו בקשרים אינטלקטואליים, פיזיים ורוחניים. אזכור אותך תמיד, פרופ' ארזי. ■ באהבה יוסי.

בטורניר ע"ש זאב חניק, עם פסח שפר, ד"ר דיצה לזין והורי זאב חניק ז"ל

לא פורמאליים, יצרנו גיבוש, חוויות אחדות והתעצמה תחושת השייכות. העובדה שעובדי הארגון יוצאים לטייל ביחד אחת לתקופה, כימי שיש, מחממת את הלב וגם העובדה הזאת - בזכותך.

ואם אתה זוכר, רגע לפני מותך, בחדרך, אמרתי לך: "באתי להרכיץ לך" והשבת לי בחיך אוהב ועייף: "עכשיו אתה באמת יכול...". זה לא פייר, הפתעת אותנו, וכמו ילד קטן שמרגיש שאתה הולך להיות חסר, התת מודע שלי כעס עלייך... והרי אתה באמת חסר. ניסיתי לומר כאן שפרופ' יוחנן ארזי היה איש מאוד מיוחד ומאוד אכפתי ומעורב. הוא

אילו יכולתי הייתי אומר לך שהארת את דרך מחשבותי. אתה הוא שדרש לתת לסטודנטים עוד ולדאוג להם לעוד - לא הסכמת לחסוך ורק אמרת שאם אני צריך עוד, בשבילם, שרק אגיד. קרצת וחיכת כשאישרת תקציב שגדל פי שלושה... כעבור יחידת הספורט היית האור בראש המחנה: מנהיג, שתמך מאוד בפעילויות הספורטיות במכללה. דאגת להתעדכן בתוצאות של כל תחרות ושמחת מאוד כשניצחנו באליפויות את הטכניון או את אוניברסיטת חיפה. חשוב היה לך שיחידת הספורט תיתן מענה מגוון לצרכיהם הספורטיביים של הסטודנטים. וכך התייחסת לכולם. יזמת את טיולי "שביל ישראל" והטלת עליי את המשימה לארגנם. ויצאו המקל, התרמיל ואפילו השביל - ואנחנו אחר כך מטיילים. ושם, במקומות הכי

■ ניהלת בתבונה וברגישות

■ ד"ר מירי שחם, המרכז לקידום הלמידה וההוראה

בהכשרת מרצים מהמכללה כמאמנים לסטודנטים ועל כך תודה גדולה לך. בכנס המחקר האחרון, שהתקיים בספטמבר, עוד הספקת להביע את התרשמותך מהמחקרים שהצגנו בתחומי ההוראה והלמידה. מאד התרגשתי מכך וזה נותן לי הרכה כוח להמשיך בפעילות זו ולחזק אותה. ■

שלך בפעילויות שלנו בנושאים של קידום ההוראה והלמידה במכללה. תמכת בכל ליכך בפיתוח מתמיד של אפיקי הסיוע השונים שהקמנו עבור הסטודנטים, כולל תכנית ייחודית של אימון אישי-אקדמי לסטודנטים מתקשים, שאיטה דוגר ז"ל ריכזה אותה בראשיתה. גילית פתיחות רבה וכאיש חזון היית מוכן להשקיע משאבים

יוחנן היקר, היתה לי הזכות לעבוד אתך ולהיפגש בצמתים שונים במכללה - האחרון שבהם היה כנס המחקר של המכללה בספטמבר. מאד הערכת את דרך עבודתך - נשיא מכללה היודע לנהל בתבונה וברגישות, איש חזון בעל ראייה רחבה ומעמיקה. לאורך כל הדרך זכינו לאוזן קשבת ולתמיכה

■ הרחבת את גבולות הפעילות האמנותית של המכללה

■ שלומי שוורצברג, מנהל הגלריה של המכללה

אבל למרות מצבו הבריאותי הוא הטריח את עצמו עד ליישוב ניר עציון שבכרמל ובירך בהתלהבות את באי התערוכה. תמיכתו והתלהבותו יחסרו לי, אבל מאידך דמותו תשמש לי השראה בניהול הגלריה. בכל פתיחה דמותו הגבוהה וחיוכו יהיו נוכחים מול עיני. ■

יוחנן היה בשבילי משב הרוח הנוסף שמישט יחד אתי את פעילות הגלריה במכללה. יוחנן הבין באמנות פלסטית ובאמנות בכלל ויחד עם רעייתו נהג ללכת לסידורים במוזיאונים בארץ. תמיכתו הבלתי מסויגת בפעילותי בגלריית המכללה אפשרה לי למתוח את גבולות הגלריה ככל האפשר. לא הייתה 'פתיחה' בגלריה שיוחנן לא היה נוכח בה והוא תמיד שמח על מספר הנוכחים הרב שבאו לגלריה. התערוכה האחרונה שבה נכח ושאותה פתח הייתה כאשר הוא כבר לא היה בקו הבריאות

■ היה תענוג לעבוד לצדו

■ צוות המזכירות האקדמית

קשה לדבר על יוחנן בלשון עבר. נראה כאילו עבר רק יום מהרגע שהתגלתה המחלה ועד הרגע שבו הגיעה הבשורה המרה על מותו והלב מסרב להאמין שהוא איננו. יוחנן היה המנהל הישיר של המזכירות האקדמית במהלך שתי הקדנציות כסנל"א וגם אחרי שקיבל את תפקיד הנשיא, המשיך להיות מעורב בכל הנעשה במשרד.

כשרק התחיל את כהונתו כסנל"א, הזמין את כולנו למשרדו לשיחת היכרות. כל אחת מאתנו הכירה אותו עוד מכהונתו כראש המחלקה להנדסת תעשייה וניהול. זכורים לכולנו הדברים שנאמרו על ידו, ההזמנה הכנה להיעזר בו בכל עניין ובמיוחד העדות שנתן על עצמו ככזה שלפעמים מתעצבן ומרים את קולו, אך, לדבריו, אין לקחת זאת ברצינות, כי כמו שהוא מתלקח מהר, כך הוא גם נרגע ואין בכוונתו לפגוע באיש.

העבודה במחיצתו היתה תענוג. יוחנן הכין את מגבלות המשרד מבחינת לוח זמנים וגם אם היה צריך להעביר דו"חות דחופים, ידע להמתין להם אם היו מטלות אחרות. כל שאלה מציגו קיבלה מענה מידי ובעיות רבות נפתרו תחת ידיו באורח פלא.

יוחנן יקר, נלקחת ממשפחתך, מאוהבך ומעובדך והשארת אותנו המומים, כואבים ואובדים. הראש מאלץ להפנים, אבל הלב מסרב לקבל את רוע הגזירה. השמים בוכים עליך, הגשם שיוור, העננים האפורים והקור בחוץ מתארים בדיוק רב את מה שכל אחת מאתנו מרגישה עם לכתך.

העבודה תמשיך, ואתה המצוינות שהיתה חזונך ושעליה כל כך הקפדת, אבל עבורנו זה לעולם לא יהיה כמו פעם.

יהי זכרך ברוך! ■

■ דלתו תמיד היתה פתוחה

■ צוות המכינה, ילנה שפיגלמן, ורד מרקוביץ, יפה גולן, אלה דכטר, שירה און

רבות ניתן עליו לספר, לשבח אותו ואת שמו להלל, כי כולנו מסכימים שאדם זה היה כה מיוחד. אך מעבר לכך, בין כל העצב ומילות הפרידה, חשוב לנו לחלוק את הכרתינו האישית עמו במסגרת עבודתנו במכינה. מאז היותו סנל"א התהדק הקשר בינו לבין צוות המכינה. יוחנן תמיד העניק לנו תחושה טובה, בכל בעיה ובכל פנייה דלתו בפנינו תמיד הייתה פתוחה. יוחנן תמיד היה קשוב. הוא באמת ידע להקשיב ולפנות זמן לצורך כך, ולא רק לשמוע ולהמשיך בסדר יומו העמוס.

יוחנן היה רגיש לזולת ומעבר לתפקידו ולמחויבותו לקידום המכללה, הוא באמת רצה לעזור. רצון זה נבע מעצם היותו אדם טוב, שטוב ליבו התגלה לנו במסגרת העזרה שהעניק לתלמידי המכינה. יוחנן רצה לעזור למי שהיה זקוק לכך, הוא חתר למטרה ברורה: לקדם ולהעניק הזדמנויות ללימודי הנדסה לתלמידי המכינה, תלמידים שרבים מהם נתקלים בקשיים שונים בדרך ללימודים אקדמיים ולעיתים הם אף חסרי אמונה ביכולתם להצליח ולהתקדם. יוחנן שם דגש מיוחד על עזרה לתלמידים אלה ויש לו חלק ניכר בהצלחתם.

לנגד עיניו תמיד עמדה טובת התלמיד, בין אם הוא מצטיין ובין אם פחות, וכמו כן טובת העובד, בין אם הוא בדרג גבוה או בדרג נמוך - הוא היה אדם נעים לכולם. היה לנו לכבוד רב לעבוד עמו ולהכיר את אישיותו המיוחדת במינה. יהי זכרו ברוך, חסרוננו מורגש אצל כולנו והעצב על מותו בטרם עת מקנן בכל אחת מאיתנו. ■

■ האמין באחריות תאגידית

■ יריב שגיא, המחלקה להוראה ולימודים כלליים

החינוך האקדמי הטכנולוגי מתאפיין בגמישות רבה, שלא תמיד ניתן למצוא במדעים אחרים. זאת מכיוון שהחדשנות הטכנולוגית המהירה דורשת גם היענות גבוהה מצד העולם האקדמי הטכנולוגי.

אחד החידושים המעניינים, שנוצרו במסגרת קדמה זו, הוא הצורך לשים דגש על הקשר בין הנושא הטכנולוגי והתעשייתי לבין הנושא החברתי-קהילתי. שיטת הניהול האסטרטגי המכונה "אחריות חברתית תאגידית" מסמלת אולי יותר מכל את הצורך לשלב חשיבה כלכלית לצד חשיבה חברתית וסביבתית. אמנם לא מדובר בקדמה טכנולוגית, אך יש פה

קדמה חברתית שעשויה לייצר הון אנושי, כלכלי וחברתי רב עבור הפירמות הכלכליות אשר יישמו את שיטת הניהול הזו.

פרופ' ארזי ז"ל זיהה את הפוטנציאל הזה במסגרת הדיונים במכללה שעסקו בקידום הלימוד הרב-תחומיים, הנדרשת מסטודנטים במוסד אקדמי טכנולוגי מודרני. אימוץ האחריות החברתית-התאגידית, לא רק כנושא לימוד אלא גם כשיטת ניהול של מכללת אורט בראודה, הושם לפתחנו מתוך חזון שהוצא לפועל על ידי פרופ' ארזי. המורשת הזו נזקפת לזכותנו כקהילת אורט בראודה.

יהיה זכרו ברוך. ■

■ זכיתי לעבוד במחיצתך

■ אורן אליעזר, מח' הנדסת תעשייה וניהול

יוחנן היקר,

זכיתי ברבות השנים להכירך כאיש מקצוע מעולה מחד, וכאדם נפלא מאידך. קשה לי לדמיין את המכללה בלעדיך: היית משכמך ומעלה, ראש מחלקה נפלא, מנהל מהמעלה הראשונה וגם רגיש ואבהי. אין לי ספק שתחסר לי, לכולנו, ואני שמח על הזכות שנפלה אצלי להכיר ולעבוד במחיצת אדם רם מעלה שכמותך.

יהי זכרך ברוך. ■

”בוגרים שלנו משתלבים
בתעשייה במהירות
ובמקומות נחשבים
כרפא”ל, אלביט, ישקר
ועוד, כי הם פשוט עובדים
מוכשרים ואיכותיים, וכדרך
כלל גם אנשים טובים”

פרופ' יוחנן ארזי ז"ל

■ היית אישיות נהדרת

■ קובי גנור, מנהל פרויקטים
במח' השיווק

יוחנן,

נפלה בחלקי הזכות והעונג לעבוד איתך. לא אשכח את אמונך, היושר וההגינות שבך כאדם וכאישיות נהדרת. דאגת להתחשב ברצונות ובצרכים - את כל זאת שימרת במשך השנים. עם היד על הדופק ואוזן קשבת ידעת תמיד לאן הרוח נושבת. הבעת עניין בכל דבר והצלחת לגעת במקומות רגישים. קשה להיפרד ממישהו טוב, מאדם שלמדתי כל-כך לאהוב. נוח על משכבך בשלום. ■

■ תמיד רצה לעזור

■ תמי באלוה, מזכירת דיקנט הסטודנטים

משמאל לימין: פרופ' ארזי, תמי באלוה ובעלה, בטקס הענקת מלגה ע"ש בנם, נדב באלוה ז"ל

אותנו עם תורמים ומסייע לביצוע טקס משמעותי ומרשים. אנו, משפחת באלוה, גאים שזכינו להכיר ולזכות לקשר הדוק עם פרופ' יוחנן ארזי, שבפועל ובדבריו חיזק ועודד אותנו להמשיך במסורת של הענקת המלגות ע"ש בננו נדב. זכינו להכיר אדם נפלא, בעל רגישות גבוהה ונהגנו מכל רגע במחציתו. יהי זכרו ברוך. ■

פגשנו לראשונה את יוחנן בעת שנערכנו לטקס הענקת "מלגת לוחם" ע"ש בננו נדב באלוה. כבר בפגישה הראשונה ראינו מולנו אדם שמעבר לתפקיד ולאחריות, מפגין איכפתיות, התחשבות, רגישות ורצון עז לעזור. יוחנן ליווה אותנו המשפחה בשלוש שנים האחרונות, במטרה להפוך את קרן המלגות לדבר משמעותי. בכל הזדמנות שפנינו היה מפנה מזמנו ושומע את בקשתנו, דואג לקשר

■ מרגישה שאיבדתי אבא

■ שני אלצ'ק, ע. רמ"ח לימודים כלליים

יוחנן היקר, עבדנו יחד על הנהלים במשך שלוש שנים ולמדתי ממך המון על חריצות, מקצועיות ויושרה. נפלה בחיקי הזכות להכיר אותך ולעבוד איתך. תמיד הערכת אותי ונתת לי את הגיבוי המלא ממך. קיבלתי את הבטחה המרה על לכתך ימים ספורים לאחר לידת בתי. אמרת לי לא פעם שהמשפחה היא הדבר הכי חשוב שיש, ואני מרגישה שאיבדתי אבא. צר לי שלא הספקתי להיפרד ממך - נוח על משכבך בשלום. ■

■ דמותך תמיד תישאר בלבי

■ קרולינה זיבנברג, ע. רמ"ח
הנדסת תעשייה וניהול

לפני כחמש שנים נפלה בחלקי הזכות לעבוד איתך בועדת מחקר. ההכרות איתך והדרך שבה עשית דברים הפליאו אותי כל פעם מחדש. למדתי ממך המון, תמיד היית קשוב ומבין. בכל פגישה איתך למדתי משהו חדש, לכל שאלותיי היו לך תשובות. למרות העומס בעבודה והזמן הלחץ תמיד מצאת את זמן לשאול האם הכל בסדר. חוץ ממנהל שהערצתי אותו היית גם בן אדם מקסים! כל אחד בעולם בא להביא שליחות, בנוסף לשליחות אתה פיזרת סביבך ערפל של השראה! עצוב לי מאוד לדבר עליך בזמן עבר, הדבר בלתי אפשרי, אך לצערי זו המציאות! ■

■ העבודה אתה היתה מאתגרת

■ הניה אשכנזי, מזכירת המחלקה להנדסת תעשייה וניהול

היכרותי עם יוחנן החלה בשנת 1994, כשהתחלתי לעבוד כמזכירת המחלקה להנדסת תעשייה וניהול. באותם ימים יוחנן היה אחראי על תחום "פרויקט הגמר" של בוגרי המחלקה. לימים החל גם ללמד את מקצועות הליבה ותחומים נוספים. בשנת 2000 התבשרנו שמנהל המחלקה דאז, ד"ר זאב ברזילי, צפוי לסיים את תפקידו וכי יוחנן ארזי מיועד להחליפו. לאחר מספר ימים הוא נכנס אליו כהרגלו מדי בוקר, הפעם עם

קופסת בורקסים חמים וחמוצים: "נו, שמעת את החדשות?" שאל. מאוד התרגשתי, שמחתי וגם קצת פחדתי מהבאות. אלא, שהבאות היו רק טובות. יוחנן החל את תפקידו בהתלהבות רבה: ליצור, לקדם, לנהל במטרה "לגדול ולהתפתח", כהגדרתו. יוחנן הגה ויזם דברים שלא היו במכללה קודם לכן: ישיבות מחלקה, ועדות שונות מתוך סגל המחלקה, נהלים חדשים הן למרצים והן לסטודנטים והצליח ליצור אווירה שבה כולם אהבו לעבוד איתו. היה

כיף, היתה תחושת סיפוק, היו אתגרים שונים ומעניינים. בנוסף לתכנים אקדמיים, יוחנן שילב ימי כיף, טיולים, בילוי במסעדות, ציון ימי הולדת. את פגישות חברי הסגל קבע לא פעם במסעדות, לאחר שעות העבודה. בקיצור, יוחנן הכניס לשגרת עבודתנו סטנדרטים חדשים ומרעננים. העבודה אתה היתה מעניינת, מאתגרת, מלמדת, מחנכת ויותר מכל אלה: מהנה. לקראת סוף 2003, התבשרנו על כוונתו

לצאת לשנת שבתון ולחזור למכללה לתפקיד חדש: סגן הנשיא לעניינים אקדמיים. כולנו במחלקה התרגשנו ושמחנו. באותה שנה מלאו לו 50 שנה וזו היתה סיבה כפולה לערוך ליוחנן מסיבת הפתעה גרנדיוזית (כפי שאהב - לחגוג ימי הולדת "בגדול"), בשיתוף הנשיא דאז, ד"ר שמריהו רוזנר ויותר חברי הסגל, שתמכו ותרמו ממרצם, התכנסו ברכו, תמכו בכל אשר נדרש.

בשלהי יוני 2004 הפתענו את יוחנן במסיבה גדולה ומרגשת, שנערכה ברחבת הדקלים. היה שם אוכל טוב, מוסיקה טובה והכי חשוב האנשים שאותם אהב ובראשם עפרה והבנות, ההורים של עפרה, אמו של יוחנן, אחיו גלעד וכמובן שכל חברי הנהלת המכללה, הסגל האקדמי והמנהלי. ליוחנן נאמר שעליו להגיע למכללה לשיבת חירום וכשהגיע - ההפתעה שלו היתה מוחלטת ואושרו לא ידע גבולות. היום, כשאני נזכרת ביוחנן, אני מתנחמת בכך שכל כך שמחנו את לבו במסיבה הנפלאה ההיא. ■

■ מורה דרך

■ חגית אדיקה

"הדרך הנכונה לחנך בני אדם היא להיות להם לדוגמא" (אלברט איינשטיין)

על זה שנתת לי כוח להגשמה, על זה שהיית כן וישר ואף לא לרגע מתנשא ויהיר. הסלחנות שלך וההבנה יהוו לי לנצח דוגמא. הלכת מעמנו מהר מדי זכות גדולה לי שהיית חלק בחיי. תנצבה. ■

יוחנן יקר, נגמרה לה תקופה לתפארת, שתיחרת בלבי למזכרת. היית לי מורה דרך וממך למדתי שאין בערך... רציתי לך להודות על החיזוקים והעצות, על זה שתמכת ודחפת להצלחה,